

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS- MEZŐGAZDASÁGI LAP
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik egyelőre hetenként egyszer: vasárnap

OMGE évi tagsági díj:

Földbirtokosok, bér- lők és uradalnak	200 holdig	15 pengő
	500 "	30 "
	1000 "	60 "
	2000 "	90 "
	3000 "	120 "
	ezen felül	150 "

Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok 90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj ... 19 "
OMGE postatakarékpénztári eseklékszámja: 10.399

Lappódíj OMGE-tagoknak:

Negyed évre 6 pengő, fél évre 11 pengő, egész évre 20 pengő

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt

A kiadásért felelős:

Mutsehenbacher Emil dr.,
az OMGE ügyvezető-igazgatója

Felelős szerkesztő: Rothmeyer Imre

Társszerkesztő: Dörsehug Tibor

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 3. Telefon: 187-954

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Ütő-ut. 25. Telefon: 189-932

Előfizetési árak:

„Bédiós gazdasági előadások” című füzettel együtt

Belföldre		Külföldre	
OMGE tagoknak:		OMGE tagoknak:	
Negyed évre	6 pengő	Negyed évre	8 pengő
Fél évre	11 "	Fél évre	15 "
Egész évre	20 "	Egész évre	26 "
Előfizetőknél:		Előfizetőknél:	
Negyed évre	10 pengő	Negyed évre	12 pengő
Fél évre	18 "	Fél évre	22 "
Egész évre	32 "	Egész évre	40 "

Postatakarékpénztári eseklékszámja: 26.576

Az irányított mezőgazdaság.

A tervgazdálkodásnak az a célja, hogy a teljes gazdasági szabadság káros hatásaitól, kilengéseitől megóvja a közgazdasági életet. A termelés szabályozása által elejét veszi azoknak a konjunktúráknak és dekonjunktúráknak (kríziseknek), amelyek a termelésben mutatkozó kiesések és túltermelések folytán természetszerűen állnak elő és amelyek hatása nemcsak gazdasági, de minden téren nagy veszélyekkel fenyeget.

Az ipari és a mezőgazdasági tervgazdálkodás közt az a lényeges különbség, hogy amíg az iparban a termelés egész folyamata fölött uralkodunk és így a piacra kerülő termékek mennyiségét a gyártás kezdetén pontosan meghatározhatjuk, a mezőgazdasági termelés folyamatába a természet tőlünk független erők is beleszólnak és az egyik legfontosabb termelési tényezőre, az időjárásra semmiféle befolyásunk nincs. Az előállítandó terményekre így csak közvetve gyakorolhatunk hatást, a termés mennyiségét soha sem tudhatjuk pontosan előre. Már pedig egy 10-20 százalékos többlet vagy ugyanakkora hiány komoly gondot okoz, ami ellen a szabadverseny korában az ipar a kartellek alakításával és a termelés racionizálásával hathatósan tudott védekezni. A mezőgazdasági termelés irányításának az az alakja, amely a termelési tényezők legfontosabbikát, a különféle növényekkel elvetendő terület nagyságát írja elő, annál biztosabban szabályozza a termékek mennyiségét, minél kiegyenlítettebb az éghajlat. Ezen a téren tehát a tengeri klíma kiegyensúlyozó hatása alatt álló országok, mint például Németország, behozhatatlan helyzeti előnyben vannak a bizonytalan szárazföldi éghajlatú országok fölött, amelyek közé hazánk is tartozik. A mi mezőgazdasági termelésünkben a bevetett földterület nagyságától függetlenül — területegységre számítva — a legfontosabb és viszonylagosan a legbiztosabb terményeinknél is (például búza, kukorica) 50-70%-os terméshozás is fordult elő az elmúlt két évtizedben. Ezért a szigorúan keresztültüvtt tervgazdálkodás megvalósítása a mi ingadozó éghajlatunk miatt nagyon kockázatos. Szerintem csupán olyan irányításról lehet szó, amely azoknak a terményeknek az előállítását korlátozza, amelyek még a leggyengébb termés esetén is fedezik a szükségletet és olyanokét szüntözi, amelyekből még a legjobb termés esetén is hiány van.

Hogyan történjék az irányítás?
Kikapcsolva azt a kérdést, hogy hívei vagyunk-e a teljes imperatív állami beavatkozásnak, vagy sem, csupán közérdekből szabad a kérdést megvizsgálni. A következetes és stáposan végrehajtott imperatív állami irányítás olyan elsőrendűen kiépített irányító

és ellenőrző szervezetet kíván meg, amely felett ma még nem rendelkezünk és amelynek működése abban az esetben, ha már ki is lenne építve, az elkerülhetetlen adminisztráció folytán sem lenne elég rugalmas. Elvégre nemcsak minden országrésznek vannak helyi adottságai, de még szűkebb területen, közösen, vagy akár egy község határában is olyan változók lehetnek a viszonyok, hogy parcellánkénti ismereteket igényelnek. Az esetek túlnyomó többségében a gazda jobban ismeri földjét, mint más, emellett földjének termése őt érdekli legjobban. Az ő kezéből az irányítás által a kezdeményezést teljesen kivenni, közérdekből sem lenne helyes.

A felvilágosító munka, a jó tanácsadás az irányításnak egyik leginkább járható útja, főleg ott, ahol az eddigi gazdálkodás nélkülözötte a szakértelemet, ahol a maradás, a közöny és a tudatlanság bénította a termelési folyamatot. A jó tanács azonban a modern és jó gazdának nem elég. Volt rá példa, hogy nagy propagandával hirdették és ajánlott termelési ágak nem tudtak elterjedni. A modern gazda, ha élni akar, ceruzával kénytelen gazdálkodni. A legjobb tanács a jó ár. A leghelyesebb irányítás tehát a megfelelő felvilágosítás mellett a helyes árpolitika.

Mezőgazdasági kiviteli országban teljes gazdasági szabadság idején helyes árpolitikát csinálni nem lehetett. Ma azonban más a helyzet. Ma a kormányzat már rendelkezik azokkal a hatalmi eszközökkel, amelyekkel az árak szabad alakulása helyett azokat hatalmi szóval maga állapítja meg. Így tehát a leghatékonyabb módon nyúlhat bele a termelés alakulásába és a nagy közösségi célok érdekében irányíthatja azt. Nemcsak nekünk gazdáknak érdekünk, hanem a nemzet összességének is — amelynek mi vagyunk többsége és gerince —, hogy a mindenkori ármezőgazdasági figyelemmel legyen a termelési költségekre és a tisztas, tökélypözdést elősegítő, polgári haszonra. Az áraknak olyanoknak kell lenni, hogy azok mellett lehessen élni, érdemes legyen termelni és félre is lehessen tenni. A közelmúlt hibáinak kiküszöbölésére alakult árvizsgáló szervnek mindenkori az lesz a célja, hogy tárgyilagosan számítsa ki az egyes mezőgazdasági termények önköltségi előállításí árát és hiteles adatokat bocsásson az illetékesek rendelkezésére. A felső irányító árpolitika, amelyben a mezőgazdasági érdekképviselet okvetlenül helyet kér, ez adatok alapján irányíthatja az egész termelést, nagyobb haszonkulcsot engedve azokban a termelési ágakban és azokban belül azoknak a minőségeknek, amelyeket fejleszteni akar, kisebbet azoknak, amelyeket vissza akar szorítani. A termelési költség alá azonban soha semmilyen terményár nem szállhat. Sajnos azonban, a termelési költségek megállapí-

TARTALOM:

- Az irányított mezőgazdaság. (Geist Gáspár dr.)
- Külföldi agrár törvények. (Tóth Jenő dr.)
- A búzatermés fokozása. (Reichenbach Béla dr.)
- Gazdasági belterületek fásítás. (Békly László.)
- A sertésalkotó népességének változékonysága és annak okai. (Csukós Zoltán dr.)
- Gazda adó-naptár. (Kenézy Endre.)
- Törvények és rendeletek.
- Gazdatársadalmi mozgalmak.
- Gazdasági gyakorlatok vezetése. (Gábor Dénes dr.)
- A kukorikakérdés. (Zalharczky Károly.)
- Bikakállítás és vásár Sopronban. (Hr.)
- A hivatalos termésmérés és a mezőgazdaság állapota.
- Az OMGE hivatalos közleménye.
- A földművelésügyi miniszter Olaszországban.
- Vegyes közlemények.
- A gabonapiac helyzete.
- Állatpaci szemle.
- A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.
- Tözsde, kereskedelem.
- Melléklet: Rádiós Gazdasági Előadások, XIII. évfolyam, B sorozat, 29. sz. füzet. (A magyar tarkamarka eredete. — Csukós Zoltán dr. gazdasági akadémiai rendes tanár, egyetemi magántanár.)

tása a mezőgazdaságban sokkal bonyolultabb, mint az iparban. Amíg az iparban a rendesen sokkal rövidebb ideig tartó termelőfolyamat megindításánál nemcsak a termék nagyságát szabhatjuk meg, de pontos számítás végezhetünk, szóval a termény előállítás költségeit pontosan előre megállapíthatjuk, a mezőgazdaságban ezt, sajnos, nem tehetjük meg. Ugyanolyan termelési költség esetén a termény egysége lényegesen kevesebbe kerül, ha jó a termés, mint ha rossz. Amíg tehát az iparban a pontos ár-megállapítás előzetes, addig a mezőgazdaságban ez, sajnos, csak utólagos lehet. Éppen ezért felmerül az a kérdés, mi helyesebb, az évenkénti utólagos ár-megállapítás, avagy olyan átlagár megállapítása, amely a sokesztendő termelési költségekhez igazodik. Az évenkénti utólagos ár-megállapítás, amely rossz termékek esetén jobb árral kárpótolná a gazdát és így gazdasággal nézve, talán rokonszenvesebb, országos, közgazdasági és pénzügyi politikai szempontból olyan nehézségekbe ütközik, hogy keresztültüvtele alig valószínűsíthető meg. Emellett évenként utólagosan állapítva meg egy-egy terménynek önköltségi árát, csupán országos átlagokból indulhatunk ki, ami az egyes országrészek terméshozásának között mutatkozó eltérések folytán így sem lehetne mindenre nézve igazságos. Elvben sokkal helyesebb és gyakorlatilag kevesebb nehézséggel jár, szilárd valuta, állandó üzemanyagárak és munkabérek mellett, a termelési költségek kiszámításánál a sokesztendő — legalább húszéves — termésátlagot venni alapul. Ez azonban azzal a veszéllyel jár, hogy rossz évek esetén az állandó, átlagtermésségre beállított árak miatt a termelés veszteséges lesz. Az ezáltal előálló

REPCE

HERNYÓK ELLEN

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. KERÜLET, ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZ.

MERITOL

ARZÉNES POROZÓSZER

PORFINOMSÁGA

FELÜLMŰLHATATLAN!

Ei számunk 16 oldal

E szám ára 80 fillér

OLYAM.
zat erőtel-
zza a szer-
ességét és
ilyfelvétel.
atorium
vct. 5.
ok- és
yben:
és gyakorlati
és segít:
okl. gazda,
gató. Buda-
sz., fsz.
Levélileg is!
5478

KULCSA!

ÓJA
szagtalan
lytönszellőző
özhetőtlen
mérnök
ek vállalata
Tel.: 420-384

dését és
t csont-
MÉSZ
pedig leg-
sztelepén.
si 125-284

ÜLYA
á teszi
ozásra,
binált
ására.

RRT
125-210
Magyar István

nehézségek kiküszöbölésére közzéadásaink a mezőgazdasági hitel reformjával szeretnénk elsősorban segíteni. Az biztos, hogy az olcsó, hosszúlejáratú mezőgazdasági hitel hathatós védelmet nyújt a termésingadozások ellen. Sajnos azonban, szerény felfogásom szerint, ez önmagában még nem elég. Nem akarok erkölcsprédikátor lenni és nem is üres szólamként mondom, de ahhoz, hogy a hitel áldást hozzon, önmagunk lelki reformjával kell kezdeni. A hitelnél is fontosabb a takarékoság és a gyakori meglévő adósságok törlesztésén belül a tartaléktőkék gyűjtésének lehetősége. A tartaléktöke olcsóbb, mint a legolcsóbb hitel, ez az önbiztosításnak legjobb és leg egyszerűbb módja. A tisztességes polgári hasznát biztosító rögzített állandó ár jó termékek esetén a tőkeképződésnek sokkal jobban kedvez, mint a szabadverseny ilyenkor fellépő árromboló túlkínálata és sokkal nagyobb tartalékolható jövedelmet nyújt az egyes gazdáknak.

Tapasztalatból tudjuk, hogy semmit sem könnyebb elfelejteni, mint a rosszat és mindnyájan — mind az egyesek, mind a közületek — hajlamosak vagyunk egy-két jó esztendő után úgy élni, mintha azok állandóságára biztosan számíthatnánk. A terményárakkal egyidejűen tehát költségvetésünk is a 10—20 éves átlagjövedelemhez kell szabni és jó esztendő áldását rossz esztendőkre tényleg tartalékolni. Jól tudom, hogy ez az elgondolás ma, midőn a mezőgazdaság nagyrésze súlyosan el van adósodva, annyira optimisztikus, hogy szinte utópiának hat. Megvalósulása azonban szerintem nem lehetetlen, ha a szilárd és magas árak a mezőgazdaságot tényleg jövedelmezővé teszik. Ha azután több rossz esztendő követné egymást — ami sajnos gyakori eset — és a tartaléktőkék is elfogyának, de csakis ezek elfogyása után végső esetben lehetne a hitelhez nyúlni. Mert a legjobb és legolcsóbb hitel is tönkretelheti a gazdát, ha kicsit is könnyelmű, vagy sorozatos nehéz esztendő folyamán nemcsak hogy törleszteni nem tud, de egyre-másra újabb hitelekre szorul. Sajnos, mezőgazdaságunk multja elég sötét példával bizonyítja a hitel — még a legjobb hitelnek is — veszedelmes voltát.

Az önbiztosításnak további hatékony módja a sokoldalú gazdálkodás. Ez is tapasztalati tény, hogy a termésingadozások az egyes esztendőben terményenként külön-külön változnak és így mindig lesz olyan termelési ág, amely jobban sikerül, mint a másik. A sokoldalúság kiegyensúlyozóan hat és biztosabb alapot helyez a jövedelem kialakulására, mint a mindent egy lapra tevő egyoldalú gazdálkodás.

A tartaléktőkén (takarékoságon), a jó hitelen, a sokoldalúságon és előre meghatározott rögzített árakon kívül azonban még különleges intézkedésekre is szükség lehet. Így pl. nagyon rossz termékek idején, különösen ha azok egymást követik, messzemenő adófelengedéseket, fuvar- és egyéb kedvezményeket tartok elkerülhetetlenül szükségesnek, hogy a termelés ne essen vissza. Sőt nem idegenkednék olyan kivívó esetekben, midőn egy termény termése az átlagnak csupán néhány százalékát teszi ki (az idén volt több ilyen), prémiummal segíteni a különben a termény termelésétől kedvüket vesztő gazdákon.

Változatlan árak mellett a gazdáknak csak rossz termés esetén van gondjuk, de az átlagon felüli nagy termés az állam feladatait növeli meg. Nagy termékek feleslegének felvásárlása pénzügyi kérdés, de a felesleg elhelyezése (értékesítése vagy tárolása) gazdasági feladat. Amilyen szükséges a magángazdaságok részéről a jó termékek pénzügyi eredményét tartaléktőkék alakjában felhalmozni, éppen olyan szükséges a közellátás szempontjából a bő esztendő feleslegét, illetve megfelelő részét az állam részéről tárolni. Ez nemcsak közvetlenül az inségek megelőzésére szükséges, de minden parancsoló rendelkezésnél biztosabb alapja az állandó áraknak. Tervgazdálkodás a mi szélsőséges éghajlatunk mellett nagyarányú készletfelhalmozás nélkül szerintem veszélyes és keresztülvihetetlen. Ez a tárolóberendezések széleskörű kibővítését, a meglévő befogadóképességének megsokszorozását teszi szükségessé.

Összefoglalva az elmondottakat, arra a következtetésre jutok, hogy minél kiegyensúlyozottabb az éghajlat, annál könnyebb a tervgazdálkodás, minél bizonytalanabb, annál nehezebb. Az irányításnak legcélszerűbb módja a szaktanácson kívül a helyes árpolitika. A termés ingadozása ellen mind magángazdasági, mind állami szempontból leghatásosabb védelem a takarékoság, a pénz, illetve

termény tartalékolása: szóval a vagyonosodás. Adja Isten, hogy ez a folyamat, amely nélkül helyes és áldásos irányított gazdálkodás szerintem lehetetlen, minél előbb és minél nagyobb mértékben meginduljon.

Geist Gáspár dr.

Külföldi agrár törvények.

Az 1938. évi agrár törvények és rendeletek, amelyekről a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet legújabb kiadványa beszámol (Annuaire International de Legislation Agricole 1938) a háborúra való készülődés hatása alatt állnak.

A mezőgazdasági termelés fokozása a fő cél, hogy a lakosság ellátása biztosítva legyen, s ne legyen szükség behozatalra. Ezt célozza a mezőgazdaság megsegítése és annak biztosítása, hogy a gazdák terményeikért megkapják a méltányos árakat. Ezért nagyon sok országban *minimális árakat* állapítottak meg, amelyeket a gazdáknak okvetlenül meg kell kapni terményeikért. A kelendő árak biztosítása végett továbbá igen sok országban a *termények dívtétele és értékesítése állami vagy állami felügyelet alatt álló szerv által történik.*

Spanyolországban 77 kg hektolitersúlyú és legfeljebb 3% idegen anyagot tartalmazó búza havonként emelkedő ára métermázsárinként az 1939. évre 59 pesetától 64 pesetáig (23,6—25,6 pengő) terjedően volt megállapítva. A búzát ezen az áron a Valladólidban levő központi szerv vette át. Ez a központ csak termelőtől vesz át búzát, s a bevetett terület nagyságához mérten emelkedő árat fizetett, és pedig 60 hektárig 1 pesetával, 125 hektárig 2 pesetával, 250 hektárig 3 és azon felül 4 pesetával többet. A kanári szigetek élelmiszerének biztosítása végett az oda szállított búzáért mázsárinként a megállapított árnál 12 pesetával több volt fizetendő.

Romániában 1939-ben a 10 tonnás vagon búza ára 42,000 leiben volt megszabva. (Erdély visszacsatolása alkalmával 30 lel vételtét egyenértékűnek 1 pengővel. Ezen az alapon számítva a vagon búza ára 1400 pengő volt). Ez az árszabás 75 kg hektoliter súlyú, s legfeljebb 3% idegen anyagot tartalmazó búzára vonatkozott. A búza ára szeptemberben 1000 lel-vel, októberben 2000 lel-vel, novemberben 3000 lel-vel emelkedett vagononként, a 75 kg-nál nagyobb hektolitersúlyú búzáért 1%-kal magasabb árat állapítottak meg, viszont a 75 kg-nál kisebb súlyúnál 1% volt a levonás. A román nemzeti bankot felhatalmazták, hogy 2 milliárd lel erejéig vásároljon búzát (mintegy 50,000 vagont). A búza és liszt külföldre szállítása csak külön engedéllyel történhetett. A befolyó devizák egy részét az exportőr megtarthatta, a beszállított devizáért pedig külön valorizált ellenértéket kapott.

Angliában megszabták a búza minimális árát és ha a piaci ár ennél alacsonyabb volt, az állam a különbözetet a termelőnek megtérítette. Az ehhez szükséges fedezetet a malmokra és a búzabehozatalra kivetett adókból fedezte. Hasonló eljárás volt érvényes a zabnál és rozsánál is, csak hogy itt a ráfizetést teljesen az állam vállalta el.

Olaszországban a kukorica termést teljes mértékben állami kezelésbe vették. A kukoricát be kell szolgáltatni az állami raktárakba, s értékesítéséről a mezőgazdák szövetségének vidéki osztályai gondoskodnak. Azt a mennyiséget, amelyre a gazdának szüksége van saját háztartásában, valamint a munkások ellátására és az állatok etetésére, vissza lehet tartani.

A szövetség feljogosíthatja az egyes gazdákat, hogy a lefoglalt kukoricát saját raktáraikban tarthassák s ezért külön díjazást kaptak.

A gazda a lefoglalt kukorica 80%-áig előleget kaphat. A hitelezők a raktárakban elhelyezett kukoricának legfeljebb $\frac{1}{4}$ -át foglalhatják le. A szövetség a rendelkezésére álló kukoricamennyiség egyharmadát lekötötheti egy olyan kölcsön fedezésére, amelyet a kukoricaáraknak a gazdák részére való kifizetésére fordít. A kölcsönről kötvényeket állítanak ki, amelyeket forgathatók. A szövetségnek a kukoricaraktárak kezeléséről vezetett számadást be kell mutatnia a földművelésügyi miniszternek.

A kukoricaárakat minden évben megállapítják. A malmok csak a raktárakból származó kukoricát őrölhetik, kivéve a saját használatra fenntartott mennyiségeket.

Délafrikában a kukoricatermelést és értékesítést állami felügyelet alá helyezték. A kukorica bevásárlása és értékesítése szövetségi alapon van meg-

szervezve. Az őrölt vagy más módon feldolgozott kukoricára adót lehet kivetni, amelyből egyes kijelölt vidékek termelői segélyben részesülnek. A kukoricakereskedelemmel és kivitelével csak az erre jogosított cégek foglalkozhatnak.

A *maximális drak* megszabása a fogyasztók érdekeit szolgálja, s így különösen az ipari államokban gyakori.

Németalföldön a háborús veszélyre való utalással felhatalmazást nyert a kormány, hogy maximális árakat állapítson meg, s megakadályozza a készletek felhalmozását. Hasonló intézkedés történt *Svédországban*.

Legmesszebb ment a háborús veszély folytán tett intézkedésekben Svéd. Az intézkedések célja volt az ország élelmiszerekkel való ellátásának biztosítása és a mezőgazdasági termelésnek e cél szolgálataiba állítása.

Arra törekedtek, hogy a szemestermények és kapásnövények természetesen növeljék, s a takarmánytermelést csökkentsék. Az ehhez alkalmazkodó gazdaságok termelési jutalomra tarthattak igényt. A négy hektárnál nagyobb területű és 800 méternél alacsonyabban fekvő gazdaságok, ha a művelhető területek legalább egyharmad része szemesterménnyel volt bevetve, jutalomban részesültek: 1100 méterig a jutalom fokozatosan emelkedik. A vetőmagvak és gépek beszerzéséhez a kormány segélyt adott.

Az 1939 október 20-án kelt rendelet, amely már az 1940. évre szólott, az összes mezőgazdasági területre alkalmas területek megművelésére kötelezi a tulajdonosokat (vagy bérlőket). A kantonok ellenőrzik az egyes gazdaságok üzemterveit és utasításokat adhatnak. Szövetkezetekbe tömöríthetik a gazdákat és a közös munkára igénybe vehetik az állatokat, traktorokat és gépeket. Ha erre nézve a tulajdonossal meg egyezni nem sikerülne: elrekvirálhatják azokat.

Romániában is felhatalmazást adott a törvény arra, hogy a kormány szükség esetén előírja, mit termeljenek az egyes gazdák. Ennek elősegítésére ellátja a gazdákat állatokkal és gépekkel, hitelezve azok árát és segélyeket is adhat.

Japánban a mezőgazdasági termelésnél, valamint a selyemtenyésztésnél mutatózó károk kiküszöbölésére biztosító társulatokat alakítottak. A társulat tagjai biztosítási díjakat fizetnek, s a károkat a társulat téríti meg. Ha nincs elég fedezete, a kárterítési összeget leszállíthatja. A gazdáknak be kell jelenteniük, hogy mit termelnek és a társulat utasíthatja a gazdákat, hogy mit kell tenniük a károk elkerülésére. Az e tekintetben kívánt intézkedések végrehajtását ellenőrizheti. A gabonafélék, valamint a rizs termelésénél és a selyemtenyésztésnél az állam a díjak egy részét magára vállalja. A biztosító társulatok szövetségbe vannak tömörítve.

A *birtokpolitika* terén figyelemreméltó, hogy több országban bevezették és kiépítették a *családi birtok* intézményét a kisemberek életlehetőségének biztosítására.

Franciaországban ez már 1909 óta megvan. Családi birtok lehet ház és föld, vagy ház és az ipari üzemhez szükséges eszközök. A családi birtok elidegeníthetetlen. A családi birtok értékének határa 10,000 frank volt, amelyet 1938-ban 120,000 frankra felemltek.

Olaszországban 1939 július 1-én életbelépett törvény tárgyalja a családi birtok intézményét. Családi birtok lehet ingatlan vagy értékpapír. A családi birtok elidegeníthetetlen, s jövedelme a család fenntartására szolgál. Családi birtokot alapíthatnak a házastársak a házasság megkötése alkalmával, vagy később bármelyik fél, vagy egy harmadik személy. Értékhatárt nem állapítottak meg. A birtokot a férj kezeli, de megokolt esetben a bíróság átruházhatja a kezelést a feleségre vagy a rokonok által ajánlott más személyre. A házastárs halála után is tovább tart a megkötöttség, ha gyermekek vannak és csak akkor szűnik meg, ha az összes gyermekek nagykorúak lesznek.

Franciaországban különös figyelmet fordítottak a népszaporodás előmozdítására és ezért behozták a *családi pótlékok* fizetését. Mind a mezőgazdasági, mind az ipari munkások a második s a következő gyermek után családi pótlékban részesülnek a gyermek 17 éves koráig. A családi pótlék összege az egyes departement-okban fizetett átlagos havi kereset 10%-a, második gyermeknél és minden további gyermek után 10%-kal több. A családi pótlékok fizetéséhez a munkaadók is hozzájárulnak, két-harmadot azonban az állam fizet.

Hibás (defekt) abrak is etethető

„AGRO” Növényvédelmi és Mezőgazdasági R.-T. • Budapest, IV. ker., Fehérhajú-u. 2. sz.

ha „KOVACID”-dal kezelik

Dohos és penészes kukorica, árpa, rozs és zab, stb.

„KOVACID”-dal kifogástalan ízűvé és szagúvá válik

Díjmentes mintát és részletes ismertetőt küld:

A házasságkötéseket kívánja előmozdítani az az intézkedés, hogy a **házasulandók** — ha a férfi 21—30 éves, a nő pedig 18—28 éves és az előírt feltételeknek megfelelnek — a **mezőgazdasági vagy ipari üzem megindításához 5000—20.000 frank kölcsönt kapnak.** A kölcsönt a kormány által kijelölt hitelintézet olyan formában adja, hogy az új pár által eszközölt beszerzéseket a hitelintézet a kölcsönösszeg erejéig kifizeti. A kölcsönt 20 félévi részletben kell visszafizetni. Ha gyermekek születnek, a tartozás összegét fokozatosan leszállítják és pedig az első gyermeknél 0.5%-kal, a másodiknál 1.5%-kal, a harmadiknál 3%-kal, a negyediknél 5%-kal, az ötödik gyermek születése után pedig az egész tartozást törlik. Ezek a donifikációk, illetve a kölcsön elengedése az állam terhére esnek.

A gyermekek védelmét célozza ugyancsak Franciaországban az az intézkedés, hogy ha a gazda halála után megállapítják, hogy a 18 évesnél idősebb családtagok a gazdaságban díjazás nélkül dolgoztak (és a haszonban sem részesedtek), munkájukért a hagyatéki terhére díjazást kapnak, mégpedig a hasonló alkalmazottaknak járó díjazás felét, de legfeljebb 10 évi időre.

Svédországban a kormány munkásházák építéséhez ad kölcsönt, amely 20 év alatt fizetendő vissza. Megokolt esetben a kormány segílyt is adhat az építkezéshez, amely a kölcsöntartozás összegét csökkenti.

Spanyolországban külön törvény intézkedett a marxisták által kiűzött bérlek és felesékek visszahelyezése és jogviszonyaik rendezése iránt.

Olaszország részletes szabályokat alkotott a felesékek bérletekről.

Jugoszláviában bevezették a forgalomba kerülő gépek állami ellenőrzését.

Tóth Jenő dr.

NÖVENYTERMESZTÉS

ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Surányi János dr.

A búzatermések fokozása.

Irtá: Rethchenbach Béla dr.

A magyar mezőgazdaság egyik legsürgősebb feladata országos termésátlagunk fokozása. A jelenlegi kis termésátlagokkal ugyanis aránylag nagyon drágán termel a magyar mezőgazdaság és igen kicsi a magyar föld átlagos jövedelmezősége. Ha nem is érhetjük el soha a kedvezőbb természeti és közigazdasági viszonyok közt levő nyugateurópai államok termésátlagait, de azért aránylag könnyen és jelentős mértékben, emellett gazdaságosan fokozhatnánk termésátlagunkat. Elég e tekintetben jól vezetett nagyobb, sőt kisebb gazdaságainkra hivatkoznunk.

Hogy aránylag rövid időn belül is milyen eredményeket lehet elérni, e tekintetben tanulságos példa lehet a műegyetemi tangazdaság búzatermesztlagának fokozása. Az 1934 őszén erősen elhanyagolt és kiszarolt állapotban átvett gazdaságban búzatermesztlagunk a következők voltak: az 1934/35. gazdasági évben: 11-16 q, az 1935/36. gazdasági évben: 13-15 q, az 1936/37. gazdasági évben: 15-31 q, az 1937/38. gazdasági évben: 17-47 q, az 1938/39. gazdasági évben: 18-22 q és az 1939/40. gazdasági évben 17-44 q. Gazdálkodásunk első évében, 1934/35-ben az összes gabonafélék átlagtermése: 10-41 q volt, 1939/40-ben az átlag már: 15-86 q-ra emelkedett. Ezek a termésátlagok a budakörnyéki talajokon igazán figyelemreméltók, s azt hiszem, közérdekűek szolgálók, ha a „Köztelek” lapban ismertetem az őszi búzatermesztésben követett eljárásunkat.

A 791 kat. holdas műegyetemi tangazdaság Budapesttől 20 km távolságban, Páty községben van. Talaja eredeti állapotában löszön kialakult 18—25 cm vastag („A” réteg) mezősségi jellegű, amely ezelőtt 100—150 évvel túlnyomóan erdő lehetett. Domborzata szelíden hullámos, sőt helyenkint erősebben lejtős. A szántóföldi művelés következtében a fejtőkön mindenütt lemosódások, a völgyekben pedig feltöltések keletkeztek, a fensíkokon azonban a mezősségi talaj eredeti állapotában megmaradt. A szántónak kb. egyharmada lejtős, amelyeken az eredeti

„A” réteg táblánként változó (20—50%) arányban hiányzik. A gazdaságnak ezek a gyengébb termőképességű részei.

A gazdaság talaja általában elég könnyen művelhető, de nagy mérszartalma miatt cseresedésre, csekély televénytartalma miatt pedig rögsősítésre erősen hajlamos. A szántás mélysége 1934. év őszéig maximum 18—20 cm volt, ami az átrágyázással kapcsolatban a szántó mintegy 50%-án már 25 cm-re mélyült.

A gazdaság talaja és munkásviszonyai miatt sokféle növény termesztésére kevésbé alkalmas, a gabonafélék termesztése ezért nagyjelentőségű. A kalászosok közül az ősziéknél van a hangsúly, mert a rendszerint kedvezőtlen tavaszi időjárásban a nehezen felmelegedő és rossz vízgazdálkodású talajainkon tavaszi kalászosok termesztése bizonytalanabb, nagy termést ezek ritkán adnak. Az őszi rozs jelentősége azonban nem nagy, mert a megfelelő elővetemény, trágyaerő stb. miatt a gazdaság túlnyomó része búzatermő.

Mivel a gazdaságot kiszarolt, gabonakártevőkkel erősen fertőzött állapotban vettük át, kezdetben aránylag kisebb területen természetünk kalászosát, helyette több hüvelyes, főként pillangós takarmány termesztésével igyekeztünk talajainkat mielőbb megjavítani. Ahogy javult a gazdaság termőereje, fokozatosan kevesebb hüvelyes, sőt takarmányfélék is természetünk, mert ma már kisebb terület megtermi a jelenlegi nagyobb állatállomány (minden 3 kat. hold szántóra esik 1 számosállat) számára a takarmányt, mint amekkora kezdetben az aránylag kisebb állatállomány (minden 4 kat. hold szántóra 1 számosállat jutott) takarmány szükségletének biztosításához kellett. Ezzel a fejlődéssel kapcsolatban fokozatosan kifejeztük a gabona, főként az őszi búza termesztését. Az 1939/40. gazdasági évben a szántó 40%-a volt már kalászos.

Tangazdaságunkban évente feltöresre kerül átlag 60 kat. hold lucerna és baltacim. Az évelő pillangósok után a búzát rendszerint 2 szántásba (tarlóhántás és nyári középmélyszántás) vetjük. A vetőszántást rendszerint tárcsázás helyettesíti. Azonosan készítjük el a földet korán lekerülő takarmánynövények (őszi keverék, zabosbukkony stb.) után is. A hüvelyesek (borsó, lencse, szegeszabó) után a talajelőkészítés a tarlószabadulás után azonnal alkalmazott nyári középmély szántásból és a vetőszántást helyettesítő tárcsázásból vagy kultivátorozásból áll. A búzavetésnek kb. a fele az eddigi tárgyalat, úgynevezett jó elővetemények után kerül, a másik felét túlnyomóan burgonya, kisebb részben sűrű csalamádé, silókukorica, korai Red King-kukorica után vetjük. Ezek után a talajelőkészítés egyformán 15 cm-es sekélyszántás, burgonya után esetleg csak tárcsázás. A szántások után és között szükség szerint fogasolunk. A vetés előtti talajelőkészítés rendszerint nehéz, sőt rögtörő hengerezéseket is igényel, hogy a kívánatos magágy meglegyen.

A terméseredményre igen nagy a befolyása a vetés idejének. A mi hideg, nehezen felmelegedő talajunkon tavaszi bokrosodásra alig lehet számítani. Ezért nálunk a korai vetés döntő jelentőségű. A búzavetés optimális időszaka viszonyaink között szeptember 20-a körül van. Még a kapások után is a búzavetésnek október első hetében lehet a legkevesebb, amit rendelkezésünkre álló időjárástól eltekintve be is tudunk tartani. Répa után nálunk még a legjobb talajon sem érdemes őszi búzát vetni, mert a késői vetés igen nagy terméscsökkenést okoz.

A nagy termésátlagok eléréséhez fontos, hogy a talaj megfellelő termőerőben legyen. Ma már ott tartunk, hogy az évelő pillangósok után kerülő búzától eltekintve, az egy éves pillangósok és hüvelyesek után vetett búzák az istállótrágyázás 4. évébe, a kapás után vetettek pedig a 2. évébe kerülnek. De rendkívül nagy szerepe van a műtrágyázásnak is a műegyetemi tangazdaság búzatermesztlagainak elérésében.

A műtrágyázás jelentősége a növények táplálékanyagellátásában nálunk főképpen három irányú: elsősorban szükség van műtrágyázásra általános

*) A rendelkezésünkre álló anyagok miatt 1940-ben október 12-én fejeztük be az őszi búzavetést.

táplálékanyaghiány miatt, mert a bérlek elődök által nagymértékben kiszarolt és egyoldalú gabonagazdálkodással elszegényített talajegyszerű átrágyázással, amibe a táblák legnagyobb részben idáig részesültek, kellő erőbe még nem jutott. Másodsorban a vetési sorrendben különböző elővetemények után és az istállótrágyázástól különböző távolságra vetett búzák talajának táplálékanyagait kiegészítő trágyázás végett, amiben rendszerint a legtöbbnek feltételezett növényi táplálékanyaghoz igazodva igyekeztünk a harmonikus táplálkozást lehetővé tenni. Végül igen nagy jelentőségű a műtrágyák olyan irányú felhasználása, amelyel a növény fejlődésének kritikus időpontján igyekeztünk átsegíteni, azaz későbbi (októberi) vetéseknél a kellő megerősödés biztosítására, vagy az áttelelésnél mutatózó károk hatásának ellensúlyozására törekszünk.

A tangazdaság vezetősége felismerve a műtrágyázás nagy helyi jelentőségét, ennek mennyiségi és minőségi termésközlő hatását, valamint jövedelmezőségi eredményeit minden főbb növényre vonatkozóan talajelemzésekre támaszkodó egyszerű és kombinált, ismételt műtrágyázási kísérletekkel megállapította. E kísérletek közül talán a legnagyobb gondot a búza legmegfelelőbb műtrágyázásának kísérleti megállapítására fordítottuk.

Mint azt már a talajelemzések adatai mutatták, a kísérletek szerint is talajunk a káliumtartalmat illetően búzatermesztés részére ellátottnak tekinthető. A káliumtrágyázás hatása a termésben ugyan mindig mutatkozott, de a jövedelmezőség határát csak ritkán haladta meg. Annál nagyobb azonban a foszfor- és a nitrogénhiány, aminek megfelelően a szuperfoszfát és a Pétó só hatása mind a kísérletekben, mind pedig a természetben a legoptimálisabb mértékben jelentkezett. Kísérleteink eredményei több ízben lettek ismertetve. („Köztelek” 1936. 9—10. szám, 1936. 33—34. szám, Köztelek Zsebnaptár 1937.) Kísérleteinkből és eddigi megfigyeléseinkből egybehangzóan azt a tapasztalatot lehetett levonni, hogy a műtrágyázás a gazdaság búzatermesztlagát 4—8 q-mal és 8—12 q szalmával és polyvával növeli.

Ezt a kedvező eredményt az alábbi műtrágyázási rendszerrel érték el, illetve az elmúlt 6 évi kísérletezések eredményeképpen ez mutatkozott legkedvezőbbnek.

Az évelő pillangósok (lucerna, baltacim) után a műtrágya 100 kg sorbavetett szuperfoszfát; nitrogéntrágyázásra itt csak kivételesen került sor. Ez csak akkor szükséges, ha a feltöres valamely okból későre maradt, a gyökérmaradványok kelletlen el nem korhadtak, vagy az áttelelés nem volt jó. Nitrogénműtrágya (Pétó só vagy ennek hiányában mészsálatrom) alkalmazására ebben az esetben is csak tavasszal kerül sor kat. holdanként legfeljebb 50 kg-ig terjedő mennyiségben. Az évelő pillangósokkal azonos kezelésben részesülnek a korán letakaruló takarmánynövények (zabosbukkony, őszi keverék) után vetett búzák is.

Egy éves pillangósok (borsó, lencse, stb.) után vetett búzák a sorbavetett 100 kg-nyi szuperfoszfáton kívül rendszeresen részesülnek nitrogénműtrágyázásban is, amelynek mértéke mindenkor az áttelelt búzák fejlettségétől és a táblák termőerejétől függ. Az adag itt 50—80 kg között ingadozik. Őszi nitrogénműtrágyázásra itt szükség sincsen. A tavaszi fejtrágyázás legmegfelelőbb ideje a tavaszi kalászosok vetésideje. Ekkor indul a búza is fejlődésnek és a kihasználás lehetősége ekkor a legkedvezőbb. A megosztott és ismételt tavaszi fejtrágyázások előnyét nem tapasztaltuk, tehát mint felesleges költségterhelést okozó módszert már nem alkalmazzuk.

A kapásnövények (csalamádé, burgonya, korai kukorica) után a búza az istállótrágyázás második évébe kerül. Táplálékanyagellátása tehát a legkedvezőbb. Ennek ellenére a hiányos talajelőkészítés, a talaj pihenőidejének elmaradása, valamint a későbbi vetés együttesen olyan nagy hátrányt jelentenek, hogy ezek a búzátáblák részesülnek mindenkor a legnagyobb műtrágyaadagokban. A szuperfoszfát felhasználásának optimális felső határa a táblák minősége szerint 150—200 kg. Ezt a mennyiséget sorbavetni már nem lehet, tehát 50 kg híján a tarlóra szórjuk és vetőszántással aláfordítjuk.

Kálmán
MEDICAGO
mindent öröl!

„A” típus már 3 HP-vel hajtható!

acél konstrukció
szegmentesítővel
több nagyságban

Kizárólag kapható:

KÁLMÁN JÓZSEF műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14. sz.
Sürgőny cím: MEDICAGOGÉP

Telefon: 114-006, 117-189

Törés után azonnal etetheti

a **KÁLMÁN-MEDICAGO**-val
hidegen örölt csövestengerit.

5326

kezelik
rozs és zab, stb.
és szagivá válik
mertétől küld:

2. sz.
5480

A kapások után vetett búzáknál a Péti só felhasználása is nagyobb, kat. holdankint 80—120 kg. 120 kg-on felül jelentkeztek csak a nitrogéntrágyázás káros hatásai, a nagyobb megdőlés és késleltetett érés. Ezen alul a nitrogéntrágyázásnak semminő hátrányt nem tapasztaltuk. Sőt azt is észleltük, hogy a nitrogénben szegény talajon a szuperfoszfáttal megfelelő arányban alkalmazott Péti só nemhogy késleltette volna a vetést, hanem még korábban érett be, mint amelyik búza csak szuperfoszfátot kapott és hiányzott a nitrogén a zavartalan fejlődés biztosításához. Az előirányzott mennyiséget a búza két részletben kapja, felét ősszel 50 kg szuperfoszfáttal sorbavetve, felét pedig tavasszal fejtrágya formájában. Az ősszel sorbavetett és tavasszal kiszórt Péti só mennyisége tehát egy-egy alkalommal 40—60 kg között, összesen pedig 80—120 kg között ingadozik.

A sorbavetett szuperfoszfátot, valamint a kapások után sorbavetett szuperfoszfát-Péti só keveréket minden tábla teljes egészében egyformán kapja. A tavaszi fejtrágya azonban csak a teljesen egyöntetű táblákon osztódik el teljesen egyenlő mennyiségben. A tavaszi fejtrágya egyúttal táblaki egyenlítő munka is, ahol a talaj- és vetésmínőségek szerint a tábla egyes részei között a kiszórt műtrágyamennyiségben 100—200%-os eltérések is lehetnek. Ezáltal a talajminőségek nagymértékben kiegyenlíthetők, ami kezelési szempontból sem megvetendő előny.

Mindent egybevéve a gazdaság évi, eddig átlag 150 kat. hold ősi búzához maximálisan felhasználott 200 q szuperfoszfátot és 80 q Péti só, amely együttesen átlag évente kísérletileg ellenőrzött 600—750 q mag- és 1200—1800 q szalma- és polyvalentmestőbbltet eredményezett. A műtrágyázás rendkívül kedvező hatásának eléréséhez hozzájárul a pátyi talajok kedvező mesztartalma és reakciófoka is.

A megfelelően megválogatott, nemesített búzafajtáknak is részük van az elért termésmennyiségben. A műegyetemi tangazdaság kétféle búzafajtát termeszt. A korán lekerülő ú. n. jó elővetemények után, ahova a búzát legkésőbb szeptember végéig el szoktuk vetni, a Bánkúti 1201 nemesített búzát termesztjük. A kapások (burgonya, Red King-kukorica) után, ahová rendszerint október első hetében, kedvezőtlen időjárás esetében esetleg október közepéig is elhúzódhatik a búzavetés, a Hatvani 5542 nemesített búzát vetjük. Ez a búza a Bánkúti 1201-nél sokkal jobban bokrosodik, ami viszonyaink közt későbbben vehető búzáknál igen nagy előny. (1939-ben és 1940-ben is volt pl. ősi róza burgonya után vetett Hatvani 5542 búzából kat. holdankint 20 q-n felül termő táblánk.) A hidegebb talajú gazdaságokban mindenütt lenyegesen hozzájárulna a természetből emeléséhez, ha hasonló rendszerrel a viszonyaik közé legjobban beillő kétféle nemesített búzát természetének gazdáink.

A búzákat tavasszal a szükséghez és lehetőséghez képest részesítjük ápolásban. 1935-ben, gazdálkodásunk első évében normális tavaszi fejlődésben a búzákat könnyű hálóboronával április közepén boronáltuk. Búzáink között ekkor még sok gyengén fejlődő tábla volt, ahol a boronálást április végén meg is ismételtük. 1936-ban igen kedvező kítavaszkodáskor a búzákat április első felében hálóboronáztuk. Második boronálás nem volt, mert a búzák a boronálás lehetőségét hamar túlnőtték. 1937-ben a búzákat egyáltalán nem boronáltuk. A sok téli és tavaszi csapadék a talajt annyira összetömörítette, hogy semmiféle borona azon érdemleges munkát végezni nem bírt. 1938-ban a búzákat április közepén egyszer boronáltuk. 1939-ben a talaj a kítavaszkodáskor erősen cserepes volt, a boronálás csak előzetes hengerezés után volt megvalósítható. A hengerezés, amit a kora tavaszi száraz időjárás is megokolt, április közepén, a boronálás május elején történt. 1940-ben boronálás nem volt; a hónyomás következtében a talaj annyira kicserepesedett, hogy a borona a cserepekkel együtt a töveket is kitépte volna és a cserepek hengerezéssel sem voltak összetörhetők.

Mint a fentiekben látszik, talajainkon a tavaszi búzaboronálás kényes munka, ami igen különböző időpontokban végezhető, sőt némelykor el is marad. Hengerezésre legfeljebb a boronálás lehetővé tétele miatt van szükség, cseréptörés céljából. Felfagyás ugyanis ezidáig nálunk még nem fordult elő. Még csak azt akarom külön kiemelni, hogy a búza boronálását mindig az ú. n. Sack-féle hálóboronával végezzük, amely a talaj egyenetlenségeihez jól igaz-

zodik, az apró gyomokat kiválóan irtja, a talajt megfelelően porhanyítja és főként hosszabb fogazata miatt a nagyobb búza is megfogasolható vele és így hosszabb idő áll e munka elvégzéséhez rendelkezésre.

Ha valaki azt kérdezné, hogy a felsorolt természeti tényezők közül minek tulajdonítunk legnagyobb jelentőséget, akkor azt mondanám, hogy nálunk a késői vetés és az alkalmazott műtrágyázás elmaradása okozná a legnagyobb termés kiesést. Az elért kedvező eredményeket azonban az összes tényezők együttes hatásának kell tulajdonítani, amely kezdettől fogva búzavetésünk egészségét, harmonikus fejlődését biztosítja és képessé teszi az időjárás esetleges viszonyosságainak is könnyebb elviselésére, s az aránylag rövidebb, kedvezőbb időjárású szakok jobb kihasználására.

ERDÉSZET.

Rovatvezető: Békly Albert.

Gazdasági belterületek fásítása.

Írta: Békly László.

Ma az újonnan kialakuló gazdasági rend mindnyájunkat arra kötelez, hogy minden termelési lehetőséget kihasználjunk és semmi meglévő értéknek az elpusztulását se kockáztassuk. Ezért két olyan fásítási módra kívánom felhívni a figyelmet, aminek a megvalósítását a gyakorlatban ritkán látni és a szakirodalomban sem esik róluk szó.

1. Elsőnek emlitem a tűzbiztonsági, helyesen tűzvétségügyi fásítást. Nem szorul bizonyításra, hogy a tűznek a hőség és a szikrák által való továbbterjedését az előfa nagy mértékben gátolja. Ezért igen kívánatos volna a tűzvédelem kettő épületek közé és főként a szerűskertekbe az asztal- és kazalsorok közé megfelelő tűzfogó fasorokat, még inkább fa pázsztát ültetni. Különösen fontos, egyenesen kötelező teendő volna ez ott, ahol az egész község egész évi gabonatermése közös szűrűre van összehúzóulva. A tűzvédelemre fásorok vagy fapászták úgy jök, ha bennük a fák minél sűrűbben állnak, minél lombosabbak és lehetőség szerint tövig lombosak, hogy teljesen zárt falat alkossanak. A fasorok alja esetleg bokrokkal teltető zártabb. A szerűskertekben figyelemmel kell lenni arra is, hogy a fák ne nehezítsék meg a szükséges székelforgalmat. Emiatt nem ültethetünk fasort minden kazalközbe, hanem néhány külön tűzterületre osztjuk a szerűskertet és a fasorok, fapászták a szükséglet szerint megfelelő átjáró nyílásokat hagyunk. Ha épületek közé ültetünk fasorokat, azokat ne ültessük közel az épületekhez. A közel ültetett fásítás elzárja az épülettől a napot és a levegőt és nyirkossá, dohossá, egészségtelenné teszi. Az erősen tűző nyári nap távollátására való hivatkozás idejét multa. A nyári hőség legfeljebb 3—4 hónapig tart. Esztelen dolog emiatt az év legnagyobb részében, amikor nagyon is kell a nap, az épületeket árnyékban tartani.

2. Németszámban a Bódeni tó mellett láttam olyan tanyafásítást, amit viszonyainkhoz való módosítással megfelelő esetben mi is célszerűen alkalmazhatnánk. Az említett vidéken meglehetősen gyakoriak az „Eindörf“-ok, a tanyák. Az ottani gazdálkodás elsősorban tejelő tehének legeltetésére rendezkedett be. Talán úgy jellemezhetném legtalálhatóbban ezt a rendszert, hogy minden tanya a hozzátartozó legelőre épült; a legelő körül van kerítve és magastörzsű gyümölcsfákkal van befásítva. A fák alatti gyepen felügyelet nélkül szabadon legelnek a tehének és legtöbbször ott is fejkik őket. A gyümölcsfás legelő nagyobb része a tanya északi, keleti és nyugati oldalán terül el, míg a déli oldalon a ház előtt virágos- és veteményeskert van és csak ezeken túl van ott is egy keskenyebb gyümölcsfás legelő. Természetesen a virágos- és veteményeskert, meg a gyümölcsfás legelő között kerítés van. Ahol nagy a gyümölcsfás legelő, kerítéssel szakaszokra van osztva.

Hyenszerű tanyafásítást nálunk is el lehet képzelni. Tanyavidékeinken a helyzet rendszerint az, hogy a fejősteheneket a tarlójárásig szűk kifutóban vagy a tanya melletti kis gyepen, esetleg az útszélen vagy árokparton kipányvázza tartják és kukoricafattal, csalamádéval stb. etetik. Ha valamivel nagyobb területet szánnának legeltetésre és azt jól begyepesítve inkább ritkábban, mint sűrűbben be-

ültetnék magastörzsű gyümölcs-, mézjelő- és néhány gazdasági fával, nemcsak a tanya válnék barátságosabbá, szélmentesebbé, egészségesebbé, üdőbbé, nemcsak a tehének, baromfiak stb. kerülnek kellemesebb helyzetbe, hanem még a gyümölcsből és a mézből is származnak olyan bevétel, ami enélkül elmarad. A ritkán ültetett magas törzsű fák nem akadályoznak, sőt a talajt üdén tartva, még inkább elősegítik a gyepek fejlődését. Minthogy a kerítésanyag drága, a tehéneket eleinte ki lehetne pányvázni, idővel pedig gledicsiasövénnyel lehetne megfelelő kerítésről gondoskodni. Míg a fák nem eléggé erősek, addig kis kerítéssel védhetők az állatok ellen. Ilyen módon a falvakban levő nagyobb telkeken álló házak tájéka is berendezhető. Nagyobb gazdaság majorja mellett is be lehetne rendezni kerítés nélküli, elsősorban jó fajta dióval beültetett gyümölcsfás legelőt; itt már nagyobb területről levő sző, esetleg ligetes legelő alakjában. Ugyanígy a községi és más közlegelők is befásíthatók gyümölcsfával.

Minden gazdaságnak és vidéknek mások a viszonyai, eszerint a fásítás is mindenütt más és más. Céлом csak az volt, hogy rámutassak olyan lehetőségekre, amelyekkel megfelelő körülmények között érdemes foglalkozni.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: e. Dörner Béla.

A sertésalmok népességének változékonysága és annak okai.

Írta: Csukás Zoltán dr.

Az almok népességében lényeges fajtakülönbségek vannak, de a fajtán belül sem egyezik. Sőt azonos egyed életében is változásnak van alávetve. Ezért van az, hogy azonos fajták almának népességét a szerzők más számmal jelzik. A mértékadóbbak közül Marschall és Hammond angol és amerikai fajták közül a nagy fehér angol sertésre (yorkshire) 10 malacot, a középnagyra (middle white) 9-6-ot, a wessexre 9-6-ot, a berkshire-re 7-8-at, a tammworthra 7-9-et, a polencejre 7-2-t, a duroc jerseyre 7-1-et, az Amerikában továbbtenyésztett berkshire-re 6-3 darabot jegyzett fel. Mint előbb utaltam rá, ettől mások adatai eltérnek; így Surface-é is. Pedig ő szintén variációs statisztikai módszerrel dolgozta fel 1908-ban a Rommel gyűjtötte anyagot, s a polencejre 7-4 darabot, a duroc jerseyre 9-3 darabot jegyzett fel átlagos malacsámmal. Ezzel azután már régen beigazolódott, hogy azonos feltételek között a fajták almának népességében megnyilvánuló különbségek az örökítő anyaghoz kötöttek.

Csakhamar kiderült az is, hogy a fajta keretén belül rendkívül nagy különbség van, minthogy a különböző szerzőknek azonos módszerrel feldolgozott anyaga feltétlen különbözött. Így a már közlötöken kívül Christensen, Thompson és Jorgenson a yorkshire fajtára 11-7, a duroc jerseyre 10-7, a chessterre 9-6, a berkshire-re 8-7 és a polencejre 8-2 malacot találtak jellemzőnek. De ugyanaz a szerző is, például Krallinger a német nemes sertés almáinak a népességére tájankint más-más malacsámmal állapíthatott meg.

Végül azonos tenyésztésben is az almok népessége az idők folyamán változott: a szelekció hatásaként fokozódott. Így azután voltaképpen nincs semmi ellentmondás abban, ha a fajtáknak a szaporaság szerinti sorrendjét néhol nem tapasztalják. Ennek szemléltetésére fenti hivatkozásokat csak még Schmidt adataival egészítem ki, aki az egyenlő buzaglommal szelektált fajták közül a német nemesfetre 10-3, a német nemesre 9-6, a berkshire-re 8-1, a cornwallra 9-2 darab malacot talált jellemzőnek. Kevés értelem van hát annak, hogy a fajták értékelésére olyan adatokat vessünk össze, amelyeket eltérő feltételek között értek el. A beszámoló többségéből úgy látszik, hogy a német nemesített sertés (amelyben a lapályvér uralkodó maradt) szaporább, mint a yorkshirei vérből jóval többet tartalmazó német nemes sertés. (A szelekció hatékonysága természetesen helyenkint a yorkshireit teheti szaporábbá. Így Axelsson rámutatott arra, hogy Svalöfben az 1891 óta szelektált yorkshirei almok népességét 10-71 ± 0-056 malacra sikerült növelni.)

Az almok népességére befolyással van a koca életkora

Vetőmagtisztítógépet, Rostát és Csigatriőrt

Legjobb minőségben
szállít raktárról a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. Tel.: 127-388

is, amely hatást nemkülönben többször vizsgálták, s azok eredményeit áttekinthetően a következő táblázat mutatja:

Egyáltalában az efféle összehasonlítások csaknem mindegyikének (más állatfaj és más hasznosítás esetén is) az a hátránya, hogy ritkán fejezi ki hűen

egyszer malacozó mangalica kocák almonként több malacot hoznak világra, mint azok, amelyeket kétszer fialtatunk.

Ugyancsak régóta keresik azt, vajjon az évszak milyen hatással van az alom népességre? Tamaszt vélnek abban, hogy a vadsértésben — valamint a többi vadon élő emlősben is — tavasszal legelőnkebb a peteleválás és a párzási vágy. Évszaki különbséget azonban ezideig megnyugtató módon még senki nem tudott igazolni. Johansson anyagán a nyári félévben 10-67, a téli félévben 10-71 volt a malacozási átlag. Zorn és munkatársai nyáron 9-55, télen 9-48 malacot számoltak. Krizenecky és Parkes adatgyűjtése szintén negatív választ eredményezett. Mindössze Machens tapasztalt télen kevesebb, Carmichael és Rice viszont nyáron kevesebb malacot.

A hollan született malacok arányszáma szintén értékmérő szempont. Krizenecky 1058 fialás átlagában azt találta, hogy a fialások 26-93%-ában estek holt malacok, vagyis 9402 malacból 6-99% holtan született. Az alom népessége és a holt malacok arányszáma közötti „összefüggés nem volt egyenesvonalú”. Vagyis bizonyos népességig a holt malacok arányszáma alig emelkedett. A felnevelhető malacok szempontjából kilenc malac fialásakor volt az arány a legkedvezőbb. Ezt az arányt azonban mindenek szerint fajtlánként külön kell majd megállapítani, sőt tenyészetként is külön vizsgálni. Hasznos volna tudnunk, milyen ez az arány mangalicáinknál, s ebben az egyes tenyészetek miként különböznek?

A kocáknek és leányaiknak a szaporasága között lazább viszonyosságot lehet megállapítani, mint azt gondolnánk. Így Rommel és Philips mindössze $+0-06 \pm 0-0086$ nagyságú viszonyosságot észleltek. Hasonlóan igen kicsi, de mégis már határozottabb összefüggést állapított meg Morris és Johansson, Wentworth és Aabel, nemkülönben Mc Phee. Különösen meggyőző bizonyítékokat szolgáltatott az edinburghi állatorvokléstani intézetben Smith, izolálván szaporább és szaporátlanabb családokat. Nemkülönben Zorn és munkatársai Boroszlóból, akik egyes kanoknak leányaik szaporaságára gyakorolt hatását vizsgálták.

Az egyes vérvonalak genetikai rendezésénél is gyakoribbak azok a beszámolók, amelyek a nyilván tartott állományokban az átlagos malacszám évenkénti változásával igyekeznek annak fokozódását szemléltetni. Így Racz Mihály közölte, hogy az 1928-30-as időszakban a törzskönyvelt mangalica kocák átlagos malacszáma 5-9-ről 6-3-ra emelkedett. Ossent kísérletei falkájában pedig az átlagos malacszám 1930-ban 6-1, 1932-ben pedig 8-0 volt. Hasonlóak más beszámolók is.

A hajlamot illetően az ilyen szemléltetés viszonylag keveset mond, mert általában az anyag rendezésekor nincs tekintettel arra, vajjon az évenként összehasonlításba vont kocák egyeztek-e azokban a nem öröklődő tényezőkben (életkor, táplálás, stb.), amelyek a szaporaságra ugyancsak befolyással vannak. A genetikai irodalom egyellen kiváló kanról sem tudja kimutatni a szaporaságnak három éven belül olyan növelését, aminőt Ossent közölt. Az anyagnak téves rendezése és a belőle levont esillogó következtetéses hasznos lehet az érdeklődés felkeltésére, de a családás elkerüléséért be kell vallanunk, hogy ilyen útemben haladni azért mégsem tudunk. Semmiesetre sem tekinthető általánosnak Wileynek az észlelése sem, akinek állományában négy év alatt az átlagosan 5-0 malacot 7-11-re sikerült növelnie annak folytan, hogy csak legalább tízet fialó kocákat hagyott meg további tenyésztésre. Ilyen fejlődés csak ott lehetséges, ahol az alom népessége tekintetében igen nagy a tenyészet változatosága. Ahol azonban ez a változatoság hiányzik, ott a tisztavérű szelekció esetleg eredménytelen, mint például Johansson esetében, aki a kocák és leányaik szaporasága között mindössze $+0-129 \pm 0-079$ nagyságú viszonyosságot tapasztalva, azt következtette, hogy a malacok száma alapján való szelektálás teljesen eredménytelen. Az ő rendkívül szapora (lásd táblázat)

Szerző	Év	Fajta	Átlagos malacszám fialásonként												
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.		
Machens	1915	n. nemesített	8-49	9-71	9-79	10-92	9-49	10-60	11-38	11-20	9-25	—	—	—	—
Eilinger	1921	dán nemesített	9-54	10-01	11-50	12-01	11-99	12-16	12-13	12-34	11-90	11-66	—	—	
Bartram ¹⁾	1926	n. nemesített	9-14	9-78	10-74	11-14	11-52	12-07	11-42	11-29	—	—	—	—	
Bartram ²⁾	1926	n. nemesített	8-89	9-89	10-50	11-02	11-05	11-44	11-51	11-29	10-62	11-74	10-55	—	
Johansson ³⁾	1929	svéd yorkshire	9-45	10-35	10-99	11-55	11-33	11-52	11-22	—	—	—	—	—	
Johansson ⁴⁾	1929	svéd yorkshire	9-45	10-25	10-90	11-35	11-29	11-39	11-22	11-02	10-71	11-22	11-50	—	
Zorn és társai ⁵⁾	1935	n. nemes	8-72	9-25	9-79	9-90	9-65	10-13	9-80	9-53	9-39	—	—	—	
Krizenecky ⁶⁾	1935	n. nemes	8-30	9-00	9-10	9-20	9-40	9-00	8-90	8-70	9-40	6-80	8-70	—	
Krizenecky ⁷⁾	1935	n. nemes	8-36	9-26	9-19	9-11	—	—	—	—	—	—	—	—	

¹⁾ Száz olyan koca átlaga, amelyek mindegyike nyolcszor malacozott. — ²⁾ Olyan kocák átlaga, amelyek közül egyszer 1137 darab, de tizenegyszer már csak 29 malacozott. — ³⁾ 138 olyan koca átlaga, amelyek mindegyike hatszor malacozott. — ⁴⁾ Olyan csoport átlaga, amelyből 424 fialt először, de tizenegyszer már csak 24 koca. — ⁵⁾ Változó kocaállományból képzett átlagok. — ⁶⁾ Olyan állományra vonatkozik, amelyben még 246 koca malacozott egyszer, de már csak 4 darab tizenegyszer. — ⁷⁾ 131 olyan koca adatai, amelyeknek mindegyike négyszer malacozott.

Fenti eredményekből — Krizenecky adatainak a kivételével — az tűnik ki, hogy a vizsgált fajtlaknak a 6.—7. alma volt a legnépesebb. Elégge egyezik ezzel Sinclairnek és Syrotnak az alább bemutatott gyűjtése, amely szerint a negyedik alomig a népesség fokozódik,

Hányadik fialás	I.	II.	III.	IV.	V.
A kocák száma	101	77	57	33	15
Az átlagos malacszám	8-11	8-70	9-71	9-97	9-53

azon túl azonban már csökken. Keith is duroc jersey, berkshirei, polencsejn kocák malacozásából azt számította, hogy termékenységük a 4½ éves korukig fokozódik, azon túl csökken. Csak a hallei Frölich és Georges nyilatkozott úgy, hogy a malacszám már a második fialástól kezdve hanyatlak.

Jóllehet a koca egyes malacozásai között fokozatosság látszik az alom népességében, mégis az összefüggés nem annyira szoros, mint azt gondolnánk, ami az alábbi viszonyossági hányadosokból kitűnik:

Szerző	A viszonyosságra vont fialások	Fajta	Viszonyossági hányados
Johansson	I : II.	svéd yorkshire	+0-065 +0-089
"	I : VI.	"	+0-213 +0-086
"	II : III.	"	+0-387 +0-076
"	II : V.	"	+0-281 +0-083
"	I-IV : V-VIII.	"	+0-468 +0-070
"	I-III : IV-VIII.	"	+0-443 +0-072
"	I-II : III-VIII.	"	+0-445 +0-071
Keith	I : II.	duroc jersey	+0-245 +0-087
"	I : II.	berkshirei	+0-178 +0-073
"	I : II.	polencsejn	+0-426 +0-084
"	I : II.	duroc + berk. + pol.	+0-341 +0-030
"	I : VI.	duroc + berk. + pol.	+0-666 +0-058
"	III : V.	duroc + berk. + pol.	+0-542 +0-059
Mc. Phee	I-II : későbbiek	?	+0-205 +0-041

Az alom népessége között tehát mindenkor pozitív, de a valószínűségi hiba figyelembevételével 0-5-nél kisebb — csak laza viszonyosság állapítható meg. A 2. és a 3. fialások számban kevesebb változékonyak, mint az első, miért is a 3. és a későbbi alom népességének a jelzőszáma mindig megbízhatóbb, mint a korábbi fialásoké. Jó volna tudnunk, vajjon az egyes fialások népessége minden fajtlakban változik-e, mert hiszen eddig csak fenntartással alkalmazhatjuk azokat mangalicáinkra.

alom népességére. Krizenecky is azt tapasztalta, hogy az alom népességére közömbös volt az, vajjon két fialás között mennyi idő telik el. — Mégsem tudnám ezt a két egybehangzó kísérleti véleményt mangalicáinkra minden feltétel nélkül elfogadni. Tenyésztőink nézetét valószínűsíti az, hogy a mangalica vebemépítő erője feltehetően kisebb, mint a nálánál szaporább és gyorsabban fejlődő fajtlaké; s nem lepne meg azért, ha a feldolgozás azt eredményezné — Johanssonnal és Krizeneckyvel szemben —, hogy az évente

LÁSZLÓ ÉS FIA

MŰSZAKI GÉP-ÉS ALKATRÉSZKERESKEDŐK Budapest, V. Alkotmány-utca 25.

TEL. 117-752

méz- és néhány anya válnék barát- szesesebbé, üdőbbé, ak stb. kerülne meg a gyümölcsből bevétel, ami enélkül gas törzsű fák nem tartva, még inkább Mint hogy a kerítés- te ki lehetne pány- nnyel lehetne meg- g a fák nem eléggé tők az állatok ellen- nagyobb telkeken- ető. Nagyobb gazda- ne rendezni kerítés- val beültetett gyü- obb területéről lévén- an. Ugyanígy a köz- sítathatók gyümölcs- nek mások a viszo- denült más és más- lassak olyan lehető- körülmények között

ESZTÉS.

er Béla.

össességének annak okai.

in dr.

ges fajtlakülönbségek zik. Sőt azonos eggyed tve. Ezért van az, pességét a szerzők abak közül Marschall ajtlak közül a nagy malacot, a közép- a wessexre 9-6-ot, thra 7-9-et, a polen- -et, az Amerikában 3 darabot jegyzett sok adatai elérnek; variációs statisztikai a Rommel gyűjtette bot, a duroc jersey malacszámú. Ezzel hogy azonos feltételek ben megnyilvánuló költöttek.

gy a fajta keretén van, minthogy a szszerrel feldolgozott y a már közölteken ygenen a yorkshire 7, a chesterre 9-6, 8-2 malacot találtak s, például Krallinger pességére tájankint ott meg.

z alom népessége az elekció hatásaként ppen nincs semmi knak a szaporaság apasztalják. Ennek t csak még Schmidt yenlő buzaglommal nemesítettre 10-3, re 8-1, a cornwallra nek. Kevés értelme értékelésére olyan et eltérő feltételek ségéből úgy látszik, melyben a lapályvér a yorkshirei vérből mes sertés. (A sze- sen helyenkint a y Axelsson rámuta- 891 óta szelektált 71 ± 0-056 malacra

van a koca életkoru

őrt

ETE

és kiegyenlített állományára gyakorlatilag ez valóban találo. Általánosságban azonban ebben nyilvánvalóan tévedett Johansson. Vadsertéssel való kereszteléskor a néptelenebb alom domináns változatnak bizonyult a népesebbel szemben. Teodoreanu mangalica és angol sertések kereszteléskor hasonló eredményről számolt be. Amerikai vizsgálok szerint azonban az alom népessége intermedier öröklésmentet követ.

ADÓÜGYEK.

Rovatvezető: Kenézy Endre.

Gazda adó-naptár.

Összeállítja: Kenézy Endre.

November.

1. Az egyénileg megállapított borfogyasztási adó-átalány összegét havi előzetes részletekben kell megfizetni.

15. Az együttesen kezelt közadók — ideértve a beruházási pótlékot és az egyszázalékos kincstári pótlékot is — késedelmi kamatmentesen a negyedik évnegyedre a községi (városi) pénztárnál kell befizetni a folyó évi kivétel alapján.

15. A múlt évi hátralék és a folyó évi előírás teljes kiegyenlítése esetében a folyó évi tartozásra tényleg befizetett tőkeösszeg után 2% kamattérítés jár.

15. A még nem esedékes közadók évnegyedi részleteinek vagy részleteinek befizetése esetében a befizetett összeg után évi 6%-os kamattérítés jár a hó 16-tól, illetve ha a befizetés később történik, a befizetést követő hó elsejétől a naptári évnegyed második havának 15. napjáig.

15. A mezőgazdasági cselédekre és adóköteles bér-munkásokra, valamint feles dohánycseresznye átalányösszeget megállapított — s a hó első napján esedékes — kereseti adórészletet a községi pénztárba be kell fizetni.

15. Rossz termés esetében, a szeszkeret kitermeléséhez szükséges nyersanyagok beszerezhetőségére a pénzügyigazgatóságtól kell engedélyt kérni.

15. Időszaki (idény) vállalkozásokról, eredménykimutatás csatolásával, általános kereseti adó-bevallást kell benyújtani.

25. A munkaadó, az alkalmazottak kereseti és különadóját, illetményjegyzék beszolgáltatásával, a községi pénztárba tartozik befizetni.

30. Házadóbevallás végső határideje: a nyersbér-jövedelemről, illetve a ház haszonértékéről. December hó 31-ig halasztás kérhető a m. kir. adóhivataltól, bélyegköteles beadványban.

30. Az adóalányok és adóanyagok összeírásáról évenként, illetve három évenként a községi előjáróság részéről kézbesített íveket ki kell tölteni.

Az elemi kárt, a káreset megtörténtét követő nyolc nap alatt kell a községi előjáróságnál bejelenteni.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

Újból szabályozták a sertés- és zsirbejelentés kötelezettségét.

Az ország egyes vidékein előállított zsirhiány megszüntetése érdekében a földművelésügyi miniszter október 30-án kiadott 205.400. számú rendeletével újra szabályozta a sertés- és zsirbejelentés kötelezettségét.

Mindenki tartozik a birtokában lévő 50 kilogrammot meghaladó mennyiségű zsirt és 5 darabot meghaladó hízó sertést novemberben és decemberben, azon túl pedig február, május, augusztus és november, az említett hónapok első nyolcadik napja között bejelenteni. A bejelentési kötelezettség elmulasztását szigorúan büntetik.

A rendelet meghatározza a továbbiakban, hogy a jövőben minden mennyiségű zsirt, valamint sertés szállításához szállítási igazolványt kell beszerezni. A hatósági áron felül történő sertéseladások megakadályozása érdekében a rendelet felhatalmazza a főszoigabrákat, illetőleg a polgár-

mestereket, hogy igénybevehessék azokat a sertéseket, amelyeket a sertés tulajdonosa a hatósági árnál magasabb áron akar eladni.

Az árpakészletek zárolása.

Az ország sertésállományának kibiztosításához szükséges kukorica a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt az idén előreláthatólag a szokottnál később kerülhet csak felhasználásra. Eppen ezért a kormány gondoskodnia kellett sertésállományunk takarmányozásának biztosításáról addig is, míg az új kukorica etetése megkezdhető lesz. Ebből a célból adta ki a földművelésügyi miniszter folyó évi október 25-én 207.000. számú rendeletét, mely a folyó évi 6530. M. E. számú kormányrendeletnek a búza-, rozs- és zabkészletek zár alá helyezésére, igénybevételére, továbbá a vásárlási engedélyekre és szállítási igazolványokra vonatkozó rendelkezéseit az árpára is kiterjeszti. Kiveszi a rendelet a zárolás alól a folyó évi 6530. M. E. számú kormányrendelet 7. §-a értelmében bejelentett és igazolt háztartási és gazdasági szükséglet kielégítésére, valamint ipari feldolgozás céljára szükséges készleteket. Felhatalmazza továbbá a rendelet a „Futurát”, hogy az árelenőrzés országos kormánybiztosa által megállapított áron a zár alá vett árpakészleteket a tulajdonos szükségletén felül igénybe vehesse. Egyidejűleg utasította a földművelésügyi miniszter a „Futurát” arra, hogy az igénybevétel csak a feltétlenül szükséges mértékig alkalmazza. Az árpaforgalom október 25-től ugyanúgy bonyolódik le, mint a már korábban zár alá helyezett búza-, rozs- és zabkészletek.

Rendelet a tűzifa elosztásáról.

A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter október 30-án 106.400. számú rendeletet adott ki a kereskedelemben rendelkezésre álló tűzifamennyiség szociális elosztásának biztosítása céljából. A rendelet értelmében a tűzifagyártók készletükből és a beérkező szállítmányokból 40 százalékos kötelesek azoknak a kiskereskedőknek ki-szolgáltatni, aki kizárólag csak fogyasztóknak adnak el. Ez a rendelkezés azt a célt szolgálja, hogy az úgynevezett pincés kiskereskedők ellátását a fogyasztás céljára rendelkezésre álló mennyiség arányában biztosítsa. A kiadott rendelet előírja, hogy a tűzifakiskereskedők egy-egy vásárlónak egyszerre legfeljebb két mászát szolgáltathatnak ki. A kereskedelmi miniszter ilyen módon kívánja biztosítani, hogy mindenkinél jusson a kereskedelem számára rendelkezésre álló mennyiségű tűzifa, tehát az a gyenge vásárlóerejű népréteg is kapjon tűzifát, amely szükségletét fuvartételben való vásárlással fedezni nem tudja.

A rendelet következtében a teleges kereskedők a fuvar-tételekre szóló megrendeléseknek korlátozottan tudnak csak eleget tenni. Amennyiben a teleges kereskedőket eladási szerződések kötelezik fogyasztóknak fuvartételben való szállításra, ezeknek a szerződéseknek is a rendelkezésre álló 60 százalékos keretben belül tehetnek csak eleget. A tűzifa-forgalom új szabályozásáról szóló rendelet kihirdetése napján, október 30-án hatályba lépett.

A közszolgálati alkalmazottak illetményeinek, továbbá a nyugdíjasok, özvegyek és árvaok ellátási díjainak új szabályozása.

Folyó évi október 30-án jelent meg a hivatalos lapban és folyó hó 1-én lépett hatályba a 8900. M. E. számú kormányrendelet, amely a közszolgálati alkalmazottak illetményeit és a nyugdíjasok ellátási díjait újonnan szabályozza.

A nagyfontosságú kormányrendelet, amely mintegy 200.000 egyént érint és az állami költségvetésben kerekén évi 50 millió pengő kiadási többletet von maga után, folyó hó 1-től kezdve hatályon kívül helyezi az 1931. évi 5000. M. E. számú kormányrendeletnek még érvényben lévő a fizetések, havi díjak és havibérek csökkentésére vonatkozó rendelkezéseit és az állami, vármegyei, városi, községi és ezekkel a fizetés szempontjából azonos tekintet alá eső tényleges alkalmazottak részére az 1927 novemberében járt fizetést állítja vissza. Az alkalmazottak egyes csoportjainál pedig, ahol a korábbi kormányintézkedések folytán az eddigeszerint már nincs csökkentés, vagy a még meglévő csökkentés 7%-nál kevesebb, továbbá azoknál, ahol csökkentés a múltban egyáltalában nem is volt, mint pl. a honvédség, csendőrség, rendőrség álliszolgálati az eddigi fizetéseket 7%-kal emeli fel.

A fizetés-csökkentő rendelkezések hatályon kívül helyezése, a lakáspénz és a közlekedési segély, családi pótlék kivételével, vonatkozik minden olyan ezidőszaki járó mellékilletményre is, melyet előzőleg a fizetéssel egyenlő mértékben csökkentettek. A rendelet értelmében a díjnokok és kisegítő szolgálatok, ha 3 vagy 3-nál több családi pótlékban részesülnek, magasabb összegű lakáspénzt kapnak.

A nyugdíjasok részére a rendelet egyfelől az összes nyugdíjakat felemeli 4%-kal, másfelől pedig megszünteti a régi és a

középső nyugdíjcsoportokat, minek következtében folyó hó 1-től kezdve az 1927 november 1. előtti nyugdíjba helyezett alkalmazottak is ugyanolyan összegű nyugdíjat fognak kapni, mint az említett időpont után nyugdíjba helyezettek.

Az e rendelet alapján folyó hó 1-től járó magasabb fizetéseket és nyugdíjakat a számfejtő hivatalok legkésőbb december 1-ig folyósítják, minthogy a novemberi illetmények és nyugdíjak számfejtésénél a rendelet rendelkezéseit már nem lehetett figyelembe venni. A rendelet végrehajtása következtében felmerülő kiadási többlet azt a közületet terheli, amely az illetmények és ellátások viselésére köteles.

A kereskedelmi és iparkamarák felügyelete.

A 6880. M. E. számú kormányrendelet kimondta, hogy a kereskedelmi és iparkamarák ezentúl kizáróan a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter felügyeleti jogkörébe tartoznak. A kereskedelmi és iparkamarákról szóló 1868. VI. t. c. értelmében a kamarák annak idején a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter felügyelete alá rendeltettek, amely felügyeleti jogkör utóbb megszüntetett a kereskedelemügyi és a pénzügyminiszter között. 1933-ban a kormány 4600. M. E. számú rendeletet adott ki a részvénytársaságok, szövetkezetek és korlátolt felelősségű társaságok, közüzemek, egyes közérdekű testületek és egyesületek gazdaságosabb működésének elősegítéséről, amely többek közt a kereskedelmi és iparkamarák is állami felügyelet alá helyezte, mely felügyeleti jogot a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve eddig a Közérdekeltségek Felügyelő Hatósága útján gyakorolta. Időközben az 1937. évi XVII. t. c. a mezőgazdasági kamarákat kivonta a Felügyelő Hatóság hatásköréből és a földművelésügyi miniszter kizárólagos felügyeleti jogkörébe utalta. A most ismertetett kormányrendelet a kereskedelmi és iparkamarák tekintetében hasonló rendelkezést tartalmaz, amely október hóban lépett érvénybe.

Áruszállító tehergépkocsin szállítható személyek száma.

A belügyminiszter 85.700. számú rendeletet adott ki, amely folyó hó 7-én lép hatályba. Ennek értelmében magánhasználatban lévő áruszállító tehergépkocsin, valamint rendszeresen vontatásra szolgáló gépkocsin, pl. traktoron, illetőleg az ehhez kapcsolódó első pótkocsin a vezetőn és a gépjármű nyilvántartott jogos üzembentartóján felül csak a szállított áruk kísérői vagy őrzői, illetőleg a szállított áruk lerakására vagy a szállítandó áruk felrakására alkalmazott, vagy az árut szállító üzembentartónak ipara, illetőleg kereskedelmi tevékenysége körébe tartozó munka elvégzése végett annak színhelyére, vagy onnét üzeme telephelyére szállított szakmunkások foglalhatnak helyet, akiknek száma azonban a vezetővel és az üzemben tartóval együtt nyolcnál több nem lehet s ebben a számban a második pótkocsin szolgálatot teljesítő főkezet is be kell számítani.

A zárt csomagolásban forgalomba kerülő mezőgazdasági termények, termékek és cikkek súlyának megjelölése.

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 103.746. számú rendeletet adott ki, amely folyó hó 1-én lépett hatályba s amely a közvetlen fogyasztóknak árusító kereskedés körében zárt csomagolásban forgalomba kerülő mezőgazdasági termények, termékek és cikkek súlyának megjelöléséről szóló folyó évi 14.500. számú rendelet hatályba lépésének időpontjául 1941. évi május hó első napját állapítja meg.

„Erdélyért” feláras bélyegblokk forgalomba hozatása.

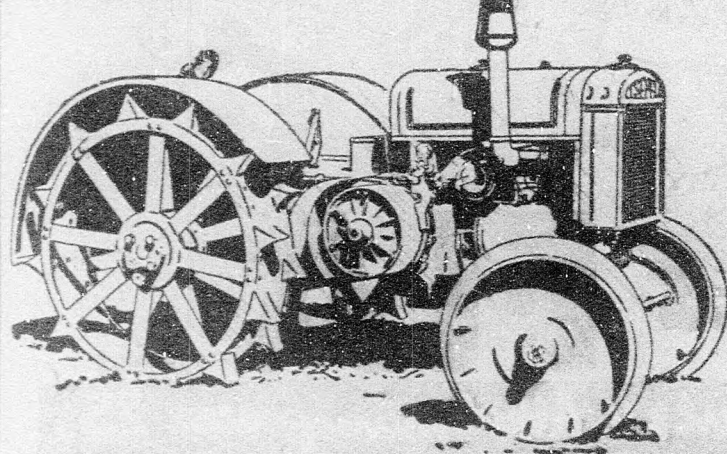
A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 250.664. számú rendelete értelmében a Magyar Kir. Posta november 7-től 30-ig az „Erdélyért” mozgalom céljára és az erdélyi kultúrház gondolatának megvalósítására 1— pengős felárral 20 filléres címletű bélyegblokkot összesen 250.000 példányban forgalomba. A bélyegblokk diszitményes keretrajzból és benne elhelyezett bélyegből van összeállítva és november hó 7-től december 31-ig bárhova szóló postai küldemények bérmentesítésére használható fel 20 fillér értékben. A bélyeg-eladási ára 1-20 pengő, amely összegből a felár (1— pengő) az „Erdélyért” mozgalom és erdélyi kultúrház javára esik.

Rendelet a zsidók arányszámáról a közfogyasztási áruk forgalombahozatalában.

A Budapesti Közlöny október 20-i, vasárnapi számában jelent meg a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 100.502. számú rendelete, amely megállapítja a közfogyasztási céljára szolgáló áruk, az áruk, amely áruknak bizományi vagy más néven létesített szervezet útján forgalombahozatala esetén a szervezethez zsidók csak az 1939. évi IV. t. c. 18. §-ában megállapított 12, illetőleg 15 százalékos arányban vehetnek részt. Ezek az áruk: a tej és tejtermékek, a cukor,

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!

Rendkívül csekély üzemköltség!

40 lóerős!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból

Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árai

Nagy teljesítőképesség minden talajon.

Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

G y á r t j a: WEISS MANFRED Acél-, Fémművelő R.-T., CSEPEL

Eladási központ: AGRARLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Telefon: 126—681

Budapest, V., Szent István-körút 12

Sárgócyine: Agrobus Budapest

5241

lássuk el. A magyarázat mindig a munka sorrendjében gazdaságosan történjen, ne hagyjon ki semmit, amire a fogalom felépítéséhez szükség van, de felesleges részleteket se nyújtson. Csak a fontosat, a nélkülözhetlent említsük meg, hogy felvilágosításunk mindig rövid, világos és tanulságos legyen. A gazdasági gyakorlat tanítása rendkívül nehéz, mert a cselekvési folyamatokat először szóval kell változtatni, vagy a szóból kell cselekvést alakítani. Rendkívül nagy gyakorlatot kíván ez (az arató nem tudja elmondani, hogy milyen munkát végez), előadóinkat rá kell tehát nevelnünk arra, hogy a mezőgazdasági munka lefolyását világosan, tömören el tudják mondani, mert ez a tanítás sikerének egyik legegységesebb feltétele.

A cselekvés megtanításához cselekvő bemutatás is kell. Kaszálni tanítani csak az tud, aki ezt a munkát az elsajátítás szükséges idejéig végezte. Nálunk a cselekvő bemutatás retorikája még egyáltalában nem alakult ki. Nem is alakul ki addig, amíg valaki hivatásszerűen nem foglalkozik vele. Ez a munka a fiatal tanári nemzedékre vár.

A cselekvő bemutatás eredményes voltát nagyon megkönnyíti az emberrel született utánzási ösztön, de talán van arra mégis valami mód, hogy az előadó a növendékek utánzási ösztönét olyan útra terelje, hogy azok a bemutatott cselekvést minél könnyebben és minél alaposabban magukévá tehessek.

A mezőgazdaság körében ilyen kifinomult módszerrel nem találkozunk. Sőt az iparos is úgy tanítja be inasát valamely munka elvégzésére, hogy azt egyszerűen bemutatja. Az inas addig próbálgatja a bemutatott munkát, míg el nem sajátítja azokat a mozdulatokat, amelyek a munka elvégzéséhez szükségesek.

Az igazi tanításnak azonban nem lehet ez az útja, mert ez hosszadalmas és bizonytalan sikerű. A szemléltető bemutatás össze kell kötni a beszéddel, a magyarázattal. Valamely munka elvégzéséhez szükséges eszköz alapos megismerése után magát a cselekvést mutatjuk be, hogy a növendékek lássák a nekikészülődést, a kivitt és az eredményt egyformán (kasza — kaszálás, ásó — ásás). Azután a cselekvést kell felbontani annyi elemi mozdulatra, amennyiből összetevődik. Minden mozdulatot szóval kell megmagyarázni, megkölni és szakaszokként bemutatni.

Arra az álláspontra kell helyezkednünk, hogy nincs az az elemi cselekvés, amit ne lehetne rosszul elvégezni. Arra kell gondolnunk, hogy a mezőgazdasági munkák elvégzésének technikája az emberiség több ezeréves fejlődésének eredménye. Nem lehet kívánni még a legügyesebb, legokosabb embertől sem azt, hogy a maga rövid, egyéni élete alatt bejárja, tisztán csak saját találmányára támaszkodva, a technikai fejlődésnek azt az óriási útját, amelyet az elődök százazreinek verejtéke fejlesztett ki.

Növendégeinket meg kell tanítani dolgozni. A szakaszaira felbontott munkát, ha szükséges, részletekint kell állandó ellenőrzés mellett begyakoroltatni. Minden elemi mozdulatnál külön rámutatunk a hibákra s gondot fordítunk arra, hogy a munkát mindenki helyesen végezze el. Addig próbáljuk szakaszokként a mozdulatokat külön-külön, míg azok egyre gyorsabban és hibátlanul mennek, egyre kevesebbet beszélve, egyre gyorsabban bemutatva, míg azután az egész folyamatos cselekvés zökkenő nélkül, hibátlanul megy. Meggyőződésem, hogy csak ilyen módon lehet mezőgazdasági munkákat jól megtanítani. Mindig meg kell mondani azt, hogy valamit miért kell a bemutatott módon megcsinálni és miért nem jó az másképpen. Az értelmezés megsokszorozza a bemutatás és magyarázat emlékeztető hatását, mert a munka elsajátítása után a cél tudata maga is állandóan felelmezi a tanulót cselekvésében és hozzásegíti ahhoz, hogy mind saját, mind más munkáját a cél szempontjából bírálja el.

Az elméleti gazdasági ismeretek üres, értéktelen szavakká válnak, ha azoknak gyakorlati felhasználhatóságáról nem gondoskodunk. Meg kell tanítanunk növendégeinket az összes gyakorlati munkák tudatos, szabatos elvégzésére, hogy az elméleti tudás ne különöt, hanem szárnyat jelentsen a gyakorlatban. El kell érünk azt, hogy a képzett gazda minden gyakorlati munkát gazdaságosabban tudjon elvégezni, mint a tanulatlan cseléd, vagy napszámos. Ezért kell gyakorlati oktatásunkat rendszeressé tenni. Kísérletek segítségével kell megállapítanunk az egyes gyakorlati munkák elsajátításának legegyszerűbb és legbiztosabb módját, hogy növendégeink ne csak a vizsgálati asztal előtt, hanem az életben is megállják helyüket.

A kukorica-kérdés.

Írta: Zathurezky Károly.

A gazdák körében, szaklapokban, napilapok közgazdasági rovatában egyre több szó esik a kukoricáról. Ez olyankor szokott megtörténni, amikor valami baj van a szőnyegen forgó tárgy körül.

Most két baj is van. Az egyik, hogy az ókukorica kifogyott, a behozott kukorica drága és nehezen kapható, az új kukorica beérése pedig, különösen a dombos vidékeken, nem lesz tökéletes és eltartása sok gondot okoz majd a gazdáknak.

A földművelésügyi miniszter az augusztus 24-én közzétett termésbecslésben igen jónak jelezte a kukoricavetések állapotát, bár a hűvös, esős időjárás miatt már akkor aggályosnak mondta beérését. 2.338,262 kat. holdon átlagban 13-23 q termést vártak, ami 30.943,000 q országos termést jelentett volna a múlt évi 23.345,394 q-val szemben.

Az október 1-én lezárt vetéskelés adatai már alacsonyabb, átlagban 12-08 q-s termést jeleztek. Eszerint az összes termés 28.237,000 q-t tenne ki. A jelentés jelezte azt is, hogy a beéréshez még sok meleg és napsütéses napra van szükség.

A földművelésügyi kormány intézkedett a kukoricatermés eltarthatóságának biztosításáról. Az ország különböző pontjain nagyobb kukoricaszárító-berendezéseket állítanak fel és rendelkezésére bocsátják a gazdáknak a múlt évben gyümölcsaszalásra kiosztott berendezéseket is, amelyek csekély átalakítással csöveskukorica szárításra is alkalmasak.

Hogy a be nem érett kukoricával mi történjék, arraszámítalan szaklap adott már tanácsot, a lezárlásztól kezdve a szártépi géppel történő összevágás után való besavanyításig. De különben is gazdáinkban elég találmányosság van ahhoz, hogy a leggyakorlatiasabban oldják meg ezt a kérdést.

Azt mondják, hogy akkor vannak rendben a dolgok, ha nem beszélünk róluk, de ez a tétel fordítva is igaz és sajnos, a kukorica felől már régen nem tudunk hallgatni, mert csonka hazánkban ritkán volt annyi kukoricatermésünk, amennyi a szükségletünket kielégítette volna.

A statisztikai adatok között gyakran látunk elég tekintélyes számokat a kukoricakivételről, amelynek ellenében pár hónappal később behozatali tételek állnak. Emiatt az állattenyésztésünk, hizlalásunk ingatlagon állott és különösen ezidén sok gazdaság osztalta fel tenyészetét, vagy legalább is a minimumra csökkentette a tenyészállatok számát. Ez az oka azoknak a szükségintézkedéseknek, amelyek a hústalan napok és zsirjegyek alakjában jutnak kifejezésre, de mindezek csak amolyan helyi tünet-gyógyító intézkedések, a helyzet megváltoztatása végett sokkal mélyebben kell belenyúlnunk a kérdésbe.

A baj ott kezdődik, hogy az augusztusi jelentésben kimutatott 13-23 q állagtermést már rekordtermésnek kellett jeleznünk, pedig igazság szerint a jó termésnek 20 q-n felül kellene lenni.

Igaz ugyan, hogy országunk területéből még hiányzik Bácska és Bánát nagy kukoricatermés adó területe, amely területek Nagy-Magyarországnak egytizedét tették ki, de a kukoricatermésnek egyharmadát szolgáltatták. Hazánk lassan növekedő területéhez Észak-Erdélyrel újabb, kb. félmillió kat. holdat kitevő kukoricatermő terület csatlakozott. Így közel 3 millió kat. hold kukoricatermő-területünk van. Ezen a területen a nagy gazdaságok, vetőmagtermelő és szaporítótelepek, törekvő kiscgazdák, az arany- és ezüstkalásos fiatal gazdák ma már kifogástalanul művelik a kukoricát és ha ez ki is tesz 300-400 ezer holdat, 2½ millió hold kukorica művelése még mindig sok kívánni valót hagy hátra. Pedig ha csak 100 kg-mal emelkedik az átlagtermés, az ezen a területen 25 ezer vagyonnyi terméstebbletet jelent. Hogy ez nem utópia, világosan látjuk a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara igazgatójának, Kulin Istvánnak beszámolójából, amelyben három év alatti ez irányú működése eredményeképpen 201 kísérletről számol be és a háromszori kapálás és kigazolás eredményeképpen 5½ q szemeskukorica terméstebblet-átlagot mutat ki, ugyanannyi kukoricaszár terméstebblettel együtt. E tanulságos beszámolóban látunk ugyan lényegesen terméstebbletet, de van 18 q-s is, a többlet zöme pedig 7-10 q között ingadozik. Nagyon érdekes a megjegyzés rovat, amelyben az egyes termelő kiscgazdák nyilatkoznak.

E kezdeményező lépés nagy reményekre jogosít, de kissé lassú a menet, amellyel az országos átlag emeléséig juthatunk.

Mai közgazdasági helyzetünk gyorsabb ütemet parancsol, mert ma nemcsak saját viszonyainkkal, hanem az európai viszonylatokkal is számolnunk kell; a termelés fokozása életkérdés a Duna-medencében.

Kulin István kísérleteiből látjuk, hogy egy kapálástöbblet milyen eredményt ad és hogy a kukoricaföld gaztól való tisztításával az utódnövény jobb termését is biztosítjuk, hiszen kimutatások szerint a gyomok 50-60 kg nitrogént, 15-20 kg foszfort, 100-110 kg káliumot vonnak ki a talajból, ami az utódnövény kárára esik. Ha ezt átszámítjuk országos átlagra, óriási számok jönnek ki és éppen ezért nagyon megfontolandó volna olyan kormányzati intézkedés, amely kötelezővé tenné a kukorica háromszori kapálását és kigazolását.

Ennek az intézkedésnek természetesen sok akadálya is volna és nem járna azzal az általánosan várt eredménnyel, amellyel a kukoricatermés átlagának javítására törekszünk.

Igazi és maradandó eredményt csak egy nagy lendülettel keresztülvezetett kukorica-termelési versenytől várhatunk. Erre közeli példát Olaszország Duceja szolgáltattott, amikor személyesen vezette a „Battaglia del grano“-t, a „Búzacsatát“, amely három éven belül biztosította Olaszország búza-szükségletét.

Ugyanezt az utat kell nekünk követnünk a „Kukoricacsata“ megrendezésével.

Gazdasági szervezetünk talán túlméretezeten is ki van építve, a földművelési minisztérium gazdasági felügyelői kara, a gazdasági szakoktatás kiváló szakemberei, a minisztérium szakosztályai, a mezőgazdasági kamarák, az OMGE, a Gazdaszövetség, a Faluszövetség, a megyei gazdasági egyesületek, a Hangya, az OKH, a tejszövetkezetek, a Futura, a Mezőgazdák Szövetkezetei kirendeltségeikkel ezernyi falusi fiókjukkal, mind ennek a célnak a szolgálatába lennének sorolhatók és meglenne ennek az a haszna is, hogy működésükkel begyökerezhetnének a falvak talajába.

A kukoricatermelési verseny termelési utasításában a legbelterjesebb művelés adna irányítást, kezdve a vetőmag táblán való gondos kiválasztásától, aminek éppen ezidén van kiváló jelentősége, amikor a későbbi kukoricák közül kiemelhetjük a koránérőket. Alkalom adódna így a két és több éves toévek kiválasztására. Az őszi mélyszántás, a trágyázás, a tavaszi talajelőkészítés, a négyzetes ültetés lehetőségének bevezetése, a vetés elboronálása, a minél gyakoribb és korai kapálás lókapával vagy kézi kapával, a hiányok és varjúkarak idejében való pótlása, hogy a táblát teljesen beállítsuk, mind általános elterjesztést kívánnak. Minden kiadó esőt követő szikkadás után való kapálás egészen addig, míg a lombzat teljesen befedi a talajt, szintén egyik fontos előírás volna.

A versenyben résztvevők kis könyvecskét kapnának, amelyben a termelési utasításokon kívül a verseny szabályai is bennfoglaltatnának. A verseny adatain kívül egy naplóriszt is tartalmazna a könyvecske, amely a termelés összes mozzanatainak bejegyzésére szolgálna. Ezeket a helyi bizottság ellenőrizhetné, amelyben az érdeklődő gazdaközönség, az arany- és ezüstkalásos fiatal gazdák és a levették működjenek közre.

A kukorica törése e bizottságok jelenlétében történne, amelyek az összehasonlító parcellákat is kijelölnék. Az első elbírálást közösenként minden résztvevő jelenlétében tartásák és a legjobbakat a közönségben összegyűlt jutalmakkal, azonkívül érmekekkel és oklevelekkel tüntessék ki.

A legjobbak azután részt vehetnek az „Országos Kukoricakiállítás“on, amely legalkalmasabban az őszi baromfiállításal egyidőben lenne megtartható a mezőgazdasági kiállítás tejején.

E kiállítás alkalmat adna az országban termelt kukoricafajták tanulmányozására. Nagy szerepük volna ebben a nemesítő gazdaságoknak is. Egyik legfontosabb része volna a kiállításnak a versenyzők eredményeinek bemutatása és lehetőleg olyan értékes díjakkal való jutalmazása, amely ösztönzésül szolgálja az ország gazdáit részére.

Meg vagyok győződve, hogy az első kiállítás után a következő évre megtízszereződne a versenyzők száma és a kiállítás tanulságai olyan lendületet adnának a kukoricatermesztésnek, mint annakide-

Központi iroda:
Budapest, V. kerület, Szabadság-tér 15. szám
Telefon: 125-537, 126-694 sor.
Tözsde: 119-127. Telep: 144-219.

„FRUGES“
Terménykereskedelmi Részvénytársaság
Európa egyik legnagyobb és legmodernebb
vetőmagtisztító telepe
Budapest, IX., Soroksári-út 44.

Legelőnyösebben vállaljuk **heremagvak, búkkönyök, hüvelyesek, olajosmagvak, répa-magvak bértisztítását, zsizsiktelenítését, osztályozását, stb.** Beküldött mintákat díjmentesen vizsgáljuk, árakra lombardkölcsönt nyújtunk, azokat legmagasabb napiáron átvesszük vagy bizományban értékesítjük.

ményekre jogosít,
az országos átlag

gyorsabb ütemet
viszonyainkkal,
is számolunk
a Duna-medencé-

hogy egy kapálás-
hogy a kukorica-
tődnövény jobb
mutatók szerint
5-20 kg fosz-
ki a talajból,
ezt átszámítjuk
nek ki és éppen
olyan kormány-
néne a kukorica

tesen sok aka-
az általánosan
ricatermés átlá-

csak egy nagy
ca-termelési ver-
dát Olaszország
esen vezette a
csatát", amely
aszország búza-

követünk a

lméretezeten is
erium gazdasági
lás kiváló szak-
l, a mezőgazda-
l, a Falu-
etek, a Hangya,
tura, a Mező-
el ezernyi falusi
a szolgálataiba
ek az a haszna
nének a falvak

elési utasításá-
na irányítást,
és kiválasztásá-
ló jelentősége,
kiemelhetjük a
és több csöves
lás, a trágyázás,
ültetés lehet-
álása, a minél
val vagy kézi
idejében való
állítsuk, mind
den kiadó esőt
egészen addig,
talajt, szintén

lyveskét kap-
sokon kívül a
ának. A ver-
is tartalmazna
és mozzanatai-
helyi bizottság
gazdaközönség,
és a levették

enlétében tör-
cellákat is ki-
minden részt-
akat a községi-
l érmekekkel és

az „Országos
masabban az
e megtartható

gban termelt
gy szerepük
is. Egyik leg-
a versenyzők
olyan értékes
közönségül szol-

kiállítás után
a versenyzők
endületet ad-
at annakide-

aság

k, répa-
at díjmentés-
értékcsökkentésük.

jén Észak-Amerikában történt, ahol nemzeti ünne-
számba mennek a kukoricakiállítások. Ott is ilyen
versenyekkel kezdődött a termelés megjavítása, amely
ma már a kukoricatermelő államok közgazdaságának
alapja.

E kiállításon lennének bemutatnók a különböző
szárítóbereendezések, a kukorica feldolgozása szesznek,
keményítőnek, olajnak, lisztnek, glükózának, stb.,
a kukoricaszár hasznosítása, silózása, veremlése, pa-
pírnak való feldolgozása, a kukoricacsutka mint
takarmánypótló vagy tüzelőanyag, a kukorica-
csuha bázisipari és ipari feldolgozása, raffiapótlásra
való előkészítése, a kukorica-bajusz ipari feldolgozása.

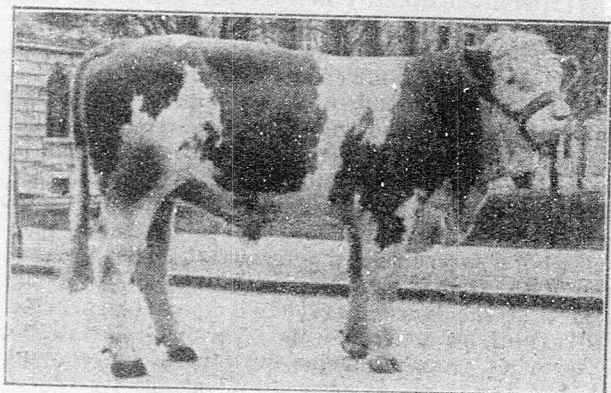
Ugyancsak e kiállításon lehetne bemutatni a
kukoricát, mint változatos étkezési anyagot, sokféle
feldolgozásban, a főtt kukericát, a paffogatottkukori-
cát, az édes málet és puliszkát. Itt van az ideje, hogy
a világháború idejéből oly keserű emlékeket keltő ku-
koricát, mint étkezési anyagot rehabilitáljuk.

Nagy és döntő közgazdasági érdek fűződik tehát
a kukoricatermelés javításához és a kukoricakiállítás
rendezéséhez. Az OMGE 1913-ban rendezett a Mező-
gazdák Szövetkezete alkotmányutcai helyiségeiben
egy országos kiállítást. Az első vidéki kiállítás pedig
Temesvároton volt 1910-ben. Mindkét alkalommal
értékes tanulságot szűrt le a gazdaközönség a kiállítá-
sokból, amelyeken már akkor is szép számmal szere-
peltek a versenyzők. Az akkori lendületet sajnosan
elseperte a világháború, megcsönkítottságunk és a
bekövetkezett idők miatt csak most lenne alkal-
munk ott folytatni ezt a munkát, ahol az a közgazda-
ság nagy kárára abbamaradt.

Semmi más nem hiányzik e kérdés megoldásához,
csak a kezdeményezés és a munka és ha ez megvan,
reméljük, hogy a jövő évi beszámolóban tekinté-
lyes eredményekre hivatkozhatunk.

Bikakiállítás és vásár Sopronban.

A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület október
26-án és 27-én immár másodikban rendezett megyei
jellegű bikakiállítást és vásárt Sopronban. A kiállítá-
sra bejelentett állatokat a gazdasági felügyelőség
és a szarvasmarhatenyésztő egyesület előzetesen
gondosan felülvizsgálta és csak a köztenyésztési
céloknak megfelelő állatokat felhajtását engedé-
lyezte. A bemutatott bikák minősége Sopron
vármegye magas szintű szarvasmarhatenyésztésé-
nek megfelelően jelentősen meghaladta a vidéki bika-
vásárok átlagos színvonalát és egyben örvendetes
képet nyújtott arról is, hogy Sopron vármegye nagyobb
és kisebb állattenyésztő gazdái a rendkívül nehéz

150. sz. kép. Mesterházy Ernő dr.-nak a soproni bikavásáron I. díjat nyert „Főnök fia” nevű 22 hónapos telivér szimmentáli bikája.*

takarmányozási és a nevelést más vonatkozásban is
károsan befolyásoló viszonyok ellenére eredményes
munkát végeztek. Szakértők megállapítása szerint az
átlagos színvonal a múlt évi kiállításához képest is
örvendetes emelkedést mutatott. A kiegyenlített jó
fajtajelleg, nemesség és kívánatos mértékű fejlettség
mellett előnyösen tűnt szembe, hogy a sopronmegyei
gazdák ma már a kívánatos gazdasági jellegnek meg-
felelő jó csontalapot, rövidebb lábú, mély, hosszú és
tömeges törzsű állatokat nevelnek, anélkül, hogy túl-
tölt kondíciójuk legyenek. Az itt-ott kifogásolható
lábállás és járásmód azonban még javításra szorul.
A kiállítás céljára rendelkezésre álló városi lovarda
az állatok elhelyezése és alapos megtekintése cél-
jából is igen megfelelőnek bizonyult.

A rendezőség gondos körültekintéssel biztosította
a megfelelő értékesítést is, a múlt évinél átlagosan

25-30%-kal kedvezőbb áron. A legtöbb bikát megye-
beli községek részére vásárolták meg, több állatot
vásároltak a felsődunántúli és kislalföldi vármegyék
részéről megjelent gazdasági felügyelők is. A felhaj-
tott 57 bika közül 48 cserélt gazdát 1232 pengős
átlagáron, a legalacsonyabb ár 960 pengő volt. A leg-
magasabb árát, 1700 pengőt Mesterházy Ernő dr. I.
díjat nyert „Főnök fia” nevű telivér bikájáért fizet-
ték, amely erőteljes, arányos szervezetével a
kiállítás legjobb állata volt. A telivér bikák csoport-
jában a díjazás során második lett Kozma József páli
kiszgazda „Berna fia” nevű telivér bikája, harmadik és
ötödik díjat nyert Pfeiffer Ferenc dr. kincsepusztai
tenyésztő, míg negyedik helyezést ért el Mészáros

149. sz. kép. A soproni bikavásár látképe.

József rábacsanaki kistenyésztő bikája. A szimmentáli
és magyar tarka bikák népes csoportjában erős veté-
kedés után I. helyre került Nagy Károly rábacsanaki
kistenyésztő „Olga fia” nevű igen korrek, erő-
teljesen izmolt, jó csontozatú és mozgású bikája,
második lett Flandorffer testvérek 2. kat. számú szim-
mentáli bikája, harmadik a Győri püspökség szanyi
gazdaságának nagy tejlő leszármazású bikája, további
helyezést értek el verseghi Nagy Elek, Ráth Endre,
Rupprecht Antal nagytenyésztők, Gececsényi Károly
pásztori, Rosta Gyula mihályi, Nagy János simasági
és Pozsgay István pásztori kistenyésztők bikái. A
tejlési díjazásban első helyre került Király Sándor
csornai kistenyésztő „Zemlye fia” bikája, anyjának
5503 kg legnagyobb tejhozamával.

A bikavásár szép sikere azt igazolja, hogy azokat
vidéken célszerű ősszel rendezni, amikor is igen ke-
zében értékesíthetők a budapesti tenyészállatkiállítás
időpontjára már túl öreggő váló bikák és hogy az őszi
vásárok alkalmasak az ezidőtájt tapasztalható bika-
hiány fedezésére is.

A soproni bikavásárt a rendező gazdasági egye-
sület részről Esterházy László herceg elnök nyitotta
meg, majd Mayer Kálmán dr. miniszteri titkár a föld-
művelésügyi miniszter, Heródecs Sándor dr. titkár az
OMGE és a budapesti kiállítás rendezőbizottsága,
Rupprecht Antal földbirtokos a Felsődunántúli Mező-
gazdasági Kamara üdvözlését tolmácsolta a kiállítást
rendező gazdasági egyesületnek és Sopron megye
állattenyésztő gazdáinak. A megnyitó ünnepségen
Sopron vármegye gazdái igen nagy számmal vettek
részt, ott volt Hőgyész Pál főispán, Czillinger József
dr. alispán, Mesterházy Ernő dr. felsőházi tag, Losonezy
Elemér szarvasmarhatenyésztő egyesületi elnök, Simon
Géza, a gazdasági egyesület ügyvezető alelnöke, Vuch-
tich György mezőgazdasági kamarai igazgató, Gévay
Wolff Lajos ny. alispán, Sárosi Gábor dr. vármegyei m.
kir. gazdasági felügyelő, Sperlagh Elemér szövetségi
igazgató és még sokan a gazdasági felügyelői, valamint
a vármegyei közigazgatási tisztviselői karból. Hr.

A hivatalos termésbecslés és a mezőgazdaság állapota.

A földművelésügyi minisztérium október 21-én
lezárt és 26-án közzétett jelentése szerint a legutóbbi
hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt három
hetes időszak első, nagyjából felében esős, de enyhe
idő, második felében pedig száraz, napsütéses, de
hűvösebb időjárás uralkodott. Helyenkint erős éjjeli
fagy volt. A nappali felmelegedés nagyjából enyge
volt, de több napon keresztül, különösen az időszak
előjén, nyári melegben is volt részünk. Az éjszakai
lehűlés csak az utolsó héten volt erős, az időszak
többi részében enyhe éjszakák voltak. A talajmenti
rétegekben párhuzamosan a legalacsonyabb éjszakai

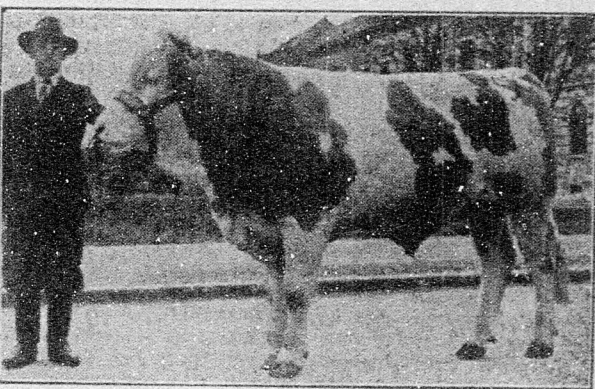
hőmérséklettel szintén az időszak utolsó hetében
(17-22-ig) észleltek erős fagyokat. Napsütés eleinte
alig érte el a napi 3-5 órát. Az időszak második
felében uralomra jutott derült időjárás lehetővé
tette a napsütés zavartalan érvényesülését. Ezekben
a napokon naponta 8-10 óras napsütésben volt
részünk. Az eső mennyisége az ország legnagyobb
részében az átlag alatt maradt. Az átlagnál több eső
hullott Szentgotthárd vidékén, Baranya és Tolna
megyék egy részén, a Duna-Tisza-közének és az
Alföld keleti felének középső részén, kisebb foltok-
ban Rozsnyó vidékén és a Kárpátalja néhány pontján.

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés kiadása óta
eltelt három hét időjárása mind a cséplési, mind a
betakarítási, szántási és vetési munkálatokra, a
kukorica és a burgonya beérésére, törésére, illetve
szedésére, általában kedvező volt. Az őszi vetési és
szántási munkálatok a rendelkezésre álló erővel,
bár lassan, de mégis igen serényen folynak. Az őszi
rozs és őszi árpa vetését már a legtöbb vidéken
befejezték. A búza alá a talajelőkészítés és vetés
szintén folyamatban van. A már elvetett őszi gabona-
neműek a kedvező időben jól, egyenletesen keltek
és erőteljesen fejlődnek. Az egyéb gazdasági mun-
kálatok közül a kukorica törése és szárvagása, a
burgonya szedése a befejezéshez közeledik, ezen-
kívül a répa szedése és szállítása, a trágya hordása
és a tavaszi vetések alá az őszi mélyszántások, vető-
magvak készítése, sarjút, széna betakarítása, fa hordása,
valamint bejósó majori munkálatok vannak folyamat-
ban.

A búza cséplése befejeződött. Minősége sok vidé-
ken igen gyenge, sok az ázott és csirázott mag. A búza
minőségi súlya nagyjából 70-80 kg között vál-
tozik. Búzából gyenge közepes termés várható.
A Statisztikai Hivatal előzetes adatai szerint az
ország búza-vetésterülete 3,088,062 kat. hold. Ezen
a területen a becslések szerint kat. holdankint ország-
os átlagban 6-82, összesen kb. 20,675,000 q búza-
termés várható. A múlt évben 3,252,770 kat. holdon
átlag 9-46, összesen 30,781,736 q búza termelt.

A rozs cséplését mindenütt befejezték. A mag
sok vidéken megszorult. Minőségi súlya nagyjából
65-75 kg között változik. Rozsból közepesen
aluli termés várható. A Statisztikai Hivatal előzetes
adatai szerint az ország rozs-vetésterülete 1,141,881
kat. hold. Ezen a területen a becslések szerint kat.
holdankint országos átlagban 6-34, összesen kb.
7,241,000 q rozstermés várható. A múlt évben
1,208,035 kat. holdon átlag 7-15, összesen 8,637,385 q
rozs termelt.

Az őszi árpa cséplését befejezték. A magok, bár
szép teltek, de a sok eső miatt fakó színűek. Őszi

151. sz. kép. Nagy Károly rábacsanaki kistenyésztőnek a soproni bikavásáron I. díjat nyert „Olga fia” nevű 20 hónapos magyar tarka fajtájú bikája.*

árpából gyenge termés várható. A Statisztikai Hivatal
előzetes adatai szerint az ország őszi árpa-vetés-
területe 116,773 kat. hold. Ezen a területen a bec-
slések szerint kat. holdankint országos átlagban
6-27, összesen kb. 732,000 q őszi árpatermés várható.
A múlt évben 152,535 kat. holdon átlag 9-47, összesen
1,444,915 q őszi árpa termelt.

A tavaszi árpa cséplése befejeződött. Minősége
közepes, mennyiségre jó közepes termést adott.
Minőségi súlya nagyjából 56-75 kg között vál-
tozik. A Statisztikai Hivatal előzetes adatai szerint
az ország tavaszi árpa-vetésterülete 797,356 kat. hold.

* A rossz időjárás miatt az állatoknak a fényképezőgé-
p elé való megfelelő állítása nem sikerült és így a képek nem
adnak hű benyomást az állatok külső testalkatáról.

Kiszgazdák:

A HANGYA SZÖVETKEZET ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ ALOSZTÁLYA, BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 1.

Bpesti szállítványok címzendők:
Szarvasmarha, borjú és juhoknál:
Bpest-Ferencváros-Marhavásártér.
Sertéséknél:
Bpest-Ferencváros-Sertésvásártér.

Uradaimok:

az állatértékesítés minden ágazatában a legkedvezőbb feltételek mellett áll a gazdatársadalom rendelkezésére. Foglalkozik mindenféle tenyész-, haszon-, hízott állat, valamint beállítandó való szülő és szarvasmarha vételével, eladá-
sával és bizományi értékesítéssel.
Hízlalási hiteleket folyósít kedvező feltételek mellett.
Mindennemű állatkitvitelt a legelőnyösebben bonyolít le.
Szakértőt meghívásra a helyszínre küld.

Ipari hízlalók:

Távíratcím: „Hangya Budapest”
TELEFONOK: Központ: 18-13-29, 18-78-80
Ferencvárosi sertésbizományosság: 13-27-13
Újpesti sertésbizományosság: 29-55-84
Ferencvárosi marhahizományosság: 18-13-29

Ezen a területen a becslések szerint kat. holdankint országos átlagban 7-77, összesen kb. 6.199,000 q tavaszi árpatermés várható. A múlt évben 776,216 kat. holdon átlag 8-31, összesen 6.450,613 q tavaszi árpa termelt.

A zab cséplését — a Beregi Közigazgatási Kirendeltség hegyesebb részeinek kivételével — befejezték. A szem minősége a sok eső miatt romlott, mennyiségre azonban jó közepes termést adott. Minőségi súlya nagyjából 38—60 kg között van. A Statisztikai Hivatal előzetes adatai szerint az ország zab-vetésterülete 557,867 kat. hold. Ezen a területen a becslések szerint kat. holdankint országos átlagban 7-79, összesen kb. 4.343,000 q zabtermés várható. A múlt évben 445,014 kat. holdon átlag 8-22, összesen 3.659,137 q zab termelt.

A kukorica korai fajtáinak törését már a legtöbb vidéken megkezdtek, sőt a Kisalföldön, a Duna-Tisza-közén és a tiszántúli vármegyékben már e munkálatok a befejezéshez közelednek. Az elmúlt három hét nagyjából igen kedvező időjárása nagyban elősegítette a kukorica beérését. A későbbi ültetések a kedvező időben már szintén a beéréshez közelednek, s ha az időjárás továbbra is kedvező marad, ezek beérésére is számítani lehet. A csövek általában elég nagyok és jól benőttek, a szemek is elég fejlettek. A termés igen jónak mondható. A Statisztikai Hivatal előzetes adatai szerint az ország kukorica-vetésterülete 2.338,262 kat. hold. Ezen a területen a becslések szerint országos átlagban 12-68, összesen kb. 29.640,000 q kukoricatermés várható. A múlt évben 2.188,926 kat. holdon átlag 10-67, összesen 23.345,394 q kukorica termelt.

A burgonya korai fajtáinak szedését igen jó eredménnyel befejezték. A késői fajták szedése és veremlése még sok vidéken folyamatban van. A gumók általában szép nagyok és bőven termettek. A mélyebb és lapályosabb területeken sok a hibás, beteg és rothadt gumó. Egyes vidékekről olyan jelentések érkeztek, hogy a gumók eltartathatóság szempontjából kifogás alá esnek. Burgonyából igen jó termés várható. A Statisztikai Hivatal előzetes adatai szerint az ország burgonya-vetésterülete 603,551 kat. hold. Ezen a területen a becslések szerint kat. holdankint országos átlagban 57-02, összesen kb. 34.414,000 q burgonyatermés várható. A múlt évben 538,692 kat. holdon átlag 42-57, összesen 22.930,404 q burgonya termelt.

A cukorrépa szedése és szállítása folyamatban van. A gyökér általában egészséges és igen jól fejlett. Cukorrépából igen jó termés várható. A Statisztikai Hivatal előzetes adatai szerint az ország cukorrépa-vetésterülete 126,781 kat. hold. Ezen a területen a becslések szerint kat. holdankint országos átlagban 138-68, összesen kb. 17.582,000 q cukorrépa-termeés várható. A múlt évben 91,173 kat. holdon átlag 127-28, összesen 11.605,255 q cukorrépa termelt.

A takarmányrépa szedését és szállítását megkezdtek. A gyökér szép nagy és egészséges. Igen jó termés ígérkezik.

Az őszi repace (új vetés) jól, egyenletesen, sűrűn kelet és igen erőteljesen fejlődik.

Az egyéb termények közül a zöldségtermelés szedése és értékesítése legnagyobb részben megtörtént. A még kint lévő csöveket egyes vidékeken a fagy tönkretette. A termés igen jónak mondható. (Az idei termésre vonatkozó becslési adatok után a múlt évi végleges adatokat zárójelben közöljük.) 2989 (3907) kat. holdon átlag 40-05 (27-15), összesen 119,699 (106,089) q termés várható. A paradicsom betakarítása legnagyobb részben megtörtént. Minősége közepes, mennyiségre igen jó termést adott. 12,210 (10,748) kat. holdon átlag 77-10 (71-39), összesen 941,374 (767,344) q termés várható. A káposzta szedése, szállítása és elraktározása folyamatban van. A fejek általában szép nagyok, kemények és egészségesek. A mélyebb és laposabb részekben kis mértékben rothadás tapasztalható. A legtöbb ideken igen jó és bő termést adott. Főterményként 14,086 (11,938) kat. holdon átlag 115-28 (86-71), összesen 1.623,775 (1.035,166) q termés várható. Mellékterményként 39,886 (50,180) kat. holdon átlag 20-01 (18-74), összesen 797,968 (940,545) q termés várható. A napraforgó betakarítása még folyamatban van. A tányérok általában szép nagyok. A mag egészséges és szép telt. Főterményként 28,501 (13,253) kat. holdon átlag 6-47 (6-52), összesen 184,316 (86,428) q termés várható. Mellékterményként 285,791 (302,732) kat. holdon átlag 1-07 (0-79), összesen 306,626 (237,787) q termés várható. A dohány törése befejeződött, szállítása folyamatban van. A levelek általában szép nagyok és egészségesek. A termés jó-közepes. 20,516 (28,644) kat. holdon átlag 8-07 (7-51), összesen 165,481 (215,158) q termés várható. A kóles másodtermésének cséplését nagyrészt befejezték. Minősége jó, mennyiségre jó-közepes ter-

mést adott. A citrok betakarítása még folyamatban van. A szára elég magas, szakála elég hosszú, magtermése jó-közepes. A ricinus szedése még helyenkint tart. Általában igen lassan és egyenetlenül ért.

A lóhere harmadik kaszálása jó, a tarlóherek szintén jó termést adtak. A maglóherek cséplése még folyamatban van. A termés a legtöbb vidéken gyenge lesz. A lucerna negyedik kaszálása jó eredménnyel végződött. A magnak hagyott a legtöbb vidéken gyenge termést adott. A mohar és csalámmé termést jó eredménnyel betakarították. A rétek mennyiségre bőséges, minősége azonban csak közepes sarjatermést adtak. A legelők fűnövése kielégítő. A kijárási jóságnak általában még elegendő táplálékot nyújt.

A gyümölcsfák közül az alma és körte csak egyes vármegyékben adott jó és közepes termést. A legtöbb vármegyében csak gyenge termés volt. Sok a hibás és férgetes gyümölcs. A dió általában igen gyenge termést adott.

A szőlők szüretelését október első felében megkezdtek és nagyrészt már be is fejezték. A termés mind mennyiségre, mind minőségre igen gyenge. A kat. holdankint átlag 2—3 hektolitert tesz ki, 10 hl és ezen felüli termés csak elvétve fordul elő.

A legközelebbi hivatalos vetésjelentést november 16-án teszik közzé.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága

november 6-án (szerdán) délelőn 12 órakor, az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., I. emelet)

gyűlést

tart.

Tárgy:

Az 1941. év tavaszán rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár előkészítése. Budapest, 1940. október 28.

vitéz Teleki Béla gróf s. k. elnök.

VEGYESEK.

A földművelésügyi miniszter Olaszországban.

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter feleségével és kíséretével Giuseppe Tassinari olasz mezőgazdasági és erdészeti miniszter meghívására Olaszországba utazott. A miniszter kíséretében vannak vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla dr. miniszteri osztályfőnök, Baltha Pál miniszteri osztálytanácsos, Uray Sándor, Kourig János miniszteri segédtitkárok és Náray-Szabó Tibor fogalmazó.

Elutazása előtt a földművelésügyi miniszter nyilatkozott útja jelentőségéről és örömet fejezte ki, hogy módja lesz az olasz mezőgazdasági intézményeket és Olaszországnak a mezőgazdaság fejlesztésére indított hatalmas munkálatait megismerni és tanulmányozni. Utalt arra, hogy Olaszországban alkalma lesz a vezető gazdasági szakférfiakkal megbeszéléseket folytatni és reméli, hogy ezek alapján a két ország mezőgazdasági együttműködése előmozdítható lesz.

A miniszter és kísérete vasárnap reggel érkezett Rómába, ahol ünnepélyesen fogadták. A földművelésügyi miniszter a Duce társaságában még aznap megtekintette a pontusi talajjavítási munkálatokat. A nap ünnepi programja után Tassinari miniszter vacsorát adott Teleki Mihály gróf tiszteletére, amelyek során megleghangú beszédében üdvözölte őt.

A hétfői nap folyamán a földművelésügyi miniszter Tassinari miniszter társaságában a voltinói talajjavítási és telepítési munkálatokat tekintette meg, kedden pedig sor került a tavolieri telepítések megtekintésére.

Utja során a földművelésügyi minisztert mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták és meleg barátságai üdvözölték. Teleki Mihály gróf beszédeiben és nyilatkozataiban nagy elismeréssel és csodálattal adózott Olaszország hatalmas mezőgazdasági munkálatai iránt és hangsúlyozta, hogy a baráti Olaszország példáját követve, Magyarország is a legközelebbi időn belül meg akarja oldani alapvető mezőgazdasági problémáit. A Rómában szerdán tartott rádióbeszédében Teleki Mihály gróf részletesen foglalkozott a magyar-olasz gazdaságpolitikai tár-

gyalások eredményével és hangsúlyozta, hogy Magyarország mezőgazdaságának fejlesztésével igyekezni fog Olaszországgal való gazdasági kapcsolatát fejleszteni.

Kinevezések az Állandó Felülbíró Tanácsban.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmáról szóló 1895. évi XLVI. t. c. végrehajtása tárgyában 38,286/1896. F. M. szám alatt kiadott rendelet 16. §-a értelmében szervezett Állandó Felülbíró Tanács titkárává Kelecsényi Miklós dr. miniszteri tanácsost, a tanács jegyzőjévé pedig Pokomándy Gyula dr. miniszteri segédtitkárt nevezte ki. Egyúttal megbízta a földművelésügyi miniszter Kelecsényi Miklós dr. miniszteri tanácsost az elnöki teendők ideiglenes ellátásával is.

Kinevezések a gazdasági felügyelői tiszti személyzet létszámában.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a m. kir. gazdasági felügyelői tiszti személyzet létszámában Lossonczy Gusztáv, Miskolczy László, Dénes Ferenc dr., Polatsek Gábor, Gyulassy József, Tassonyi Dezső, Harscsár Géza, Szedes Pál dr., Ujházy László, Bán Dezső, Mőger László, Szent-Pály Ervin, Keszthelyi József, Lakatos Tibor dr., Nyomárkay István, Koppány Imre dr., Hódics Gyula és Kovács Imre m. kir. gazdasági gyakornokokat a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági segéd-felügyelőkké kinevezte. Ugyancsak a gazdasági felügyelői tiszti személyzet létszámában a földművelésügyi miniszter Presits Pál, Fehér István, Boda László, Beöthy György, Bersenyi László, Ulrich József, Kallenbach Rezső, Csáki Béla, Frin Tibor, Farkas Miklós, Perényi Kornél, Szántó Géza, Czuppon László, Heinec Frigyes, Komáromy István, Tuba Imre dr., Raft Pál, Berevács Zsigmond, Mesterházy István, Rédey György, Haktlós István, Keszegh László, Dobrósi László, Tóth Béla, Szabó Ferenc, Pótor Pál, Kapros László, Hegedűs János, Lukács Ernő, Szepesi László okl. gazda, Balogh József, Dombos Kálmán dr., Kazár Jenő, Kochen Artúr, Sónyi János, Tóth László okl. mezőgazda, kisegítő munkásokat és Keos Tibor dr. okl. mezőgazdát ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági gyakornokokká kinevezte.

A Magyar Vetőmagkivitel R.-T. működése.

Október 30-án tartotta közgyűlését a Magyar Vetőmagkivitel R.-T., vetőmagkivitelünk csúciszervezete. A háború okozta nehézségek ellenére, amelyek minden kivitelt szervezetre különös megpróbáltatást jelentettek, a részvénytársaság igen kedvező eredményről számolhat be. Az 1939. évi gyenge terméseredményt az elért magasabb árak révén sikerült bizonyos fokig kiegyenlíteni. Jelentékeny kivitelt bonyolított le, amíg a közlekedési utak nyitva voltak, az összes kilingen kívüli piacokra, különösen az Egyesült Államokba, viszont a magyar magpiac legnagyobb vevőjével, Németországgal szemben a hagyományos barátság szellemében sikerült harmonikus együttműködést kifejteni. A magyar vetőmagkivitel értéke 1939/40. gazdasági évben több mint 23,000,000 pengő volt, amelynek csaknem 24%-a konvertibilis deviza ellenében értékesült. A földművelésügyi minisztérium megbízásából a szerződéses magtermelés ellenőrzésével és irányításával megbízva, ugyancsak jelentős munkát végzett árszabályozó intézkedéseivel, amelyekkel sikerült a külföldi árakat megfelelően emelni és szilárd a termelők részére magasabb árakat biztosítani, továbbá kidolgozni az egységes termelési szerződést, amely a gazdaközönség régi kívánsága volt. A szerződéses magtermelés egyébként igen jelentős része vetőmagkivitelünknek, amennyiben 1939/40. évben csaknem 5,000,000 pengő értéket szállítottunk külföldre szerződéses termelésből származó konyhakerti és virágmagvakból, amelynek 64-50%-a konvertibilis valutájú országokba irányult.

Megalakult az Abauj-Tornavármegyei Állattenyésztő Egyesület.

A szervezett állattenyésztést irányító munkának a szarvasmarhán kívül egyéb állatfajokra való fokozottabb kiterjeszthetése érdekében a m. kir. földművelésügyi minisztérium kívánságára most a vármegyei szarvasmarhatenyésztő egyesületek egymás után állattenyésztő egyesületekké alakulnak át. Az átalakulással egyidejűen azokban a vármegyékben is megalakulnak az állattenyésztő egyesületek, amelyekben eddig ilyen szervezet nem, illetve más vármegyei állattenyésztő szervezettel együtt működött. Így legutóbb az Abauj-Borsod-Gömör-Zemplén- és Ungvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület-ből

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TELEFON: 111—310, 112—914

Sürgőnycím: MEGALER, BUDAPEST

Foglalkozik:

Mindenmű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, hízalási hitelek nyújtásával.

Gazdatársadalmi intézmény. Mindezenmű állatkivitel legelőnyösebben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőket a helyszínre küldjük.

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CÍMZENDŐK:

BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú, és juhoknál:

Budapest - Ferencváros - Marhavásártér

Sertésekénél:

Budapest - Ferencváros - Sertővásártér

zta, hogy Magyar-
ével igyekezni fog
solatait fejleszteni.

bíró Tanácsban.
a mezőgazdasági
sitásának tilalma
-c. végrehajtása
am alatt kiadott
ett Állandó Felül-
Miklós dr. minisz-
pedig Pokornád
vezte ki. Együttai
hiszter Kelecsényi
z elnöki teendő

tszti személyzet
ügyi miniszter
személyzet lét-
Miskolczi László,
Gyulassy József,
Pál dr., Ujházy
Szent-Pály Ervin,
dr., Nyomárkay
Gyula és Kovács
kat a X. fizetési
gazdasági segéd-
ak a gazdasági
mában a föld-
Fehér István,
ny László, Urbich
la, Frint Tibor,
Géza, Czuppon
István, Tuba
ond, Mesterházy
István, Keszegh
Szabó Ferenc,
János, Lukács
Balogh József,
Kochen Artúr,
ógazda, kisegítő
kl. mezőgazdát
gyakornokokká

kődése. Október
Vetőmagkivitteli
zete. A háború
minden kiviteli
jelentettek, a
nyeről számol-
dményt az elért
nyos fokig ki-
oított le, amíg
összes klinger-
ült Államokba,
obb vevőjével,
ányos barátság
ttmüködést ki-
rtéke 1939/40.
00 pengő volt,
s deviza ellen-
iszterium meg-
ellenőrzésével és
elentős munkát
melyekkel sike-
nelni és ezáltal
at biztosítani,
ési szerződést,
a volt. A szer-
jelentős része
939/40. évben
llítottunk kül-
a kenyhakerti
a konvertibilis

Állattenyésztő
irányító mun-
atfajokra való
n a m. kir.
gára most a
nletek egymás
tulnak át. Az
vármegyékben
esületek, ame-
etve más vár-
tt működött.
-Zemplén- és
Egyesület-ből

STEN
ENDÖK:
juhoknál:
vánaért
vánaért

kiváló állattenyésztő gazdák Gömör-Kishont és Abaúj-Torna vármegyék területén új állattenyésztő egyesületeket alakítottak a vármegye területére kiterjedő hatáskörrel. Abaúj-Torna vármegye és Kassa törvényhatósági város állattenyésztő egyesülete a napokban tartotta Kassán alakuló közgyűlését. Megjelent Schell Péter báró Kassa város főispánja, Szentimrey Pál alispán, a gazdasági felügyelőség, valamint a közigazgatási tisztviselői kar sok tagja, a megyebeli gazdaközönség vezetői és kisebb gazdák is szép számmal. A megjelentek Sárfy Elek vármegyei m. kir. gazdasági felügyelő felhívására elhatározták az egyesület megalakulását. Elnökké Szentimrey Pál alispán, ügyvezető elnöknek Weegmann Erik ny. gazdasági felügyelőt, alelnökké Gábor Dénes dr. közép-fokú gazdasági tanintézet igazgatóját és Ueckő Mihály garadnai kistenyésztőt, igazgatóvá Hunkár János m. kir. gazdasági s. felügyelőt választották meg. Az elnökséget és az egyesületben tömörült gazdákat a földművelésügyi minisztérium részéről megjelent Mayer Kálmán dr. miniszteri titkár és az OMGE, valamint az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőjében megjelent Herodek Sándor dr. titkár üdvözölték, vázolvaz az egyesület feladatait és működésének várható eredményeit.

Törzskönyvi bírálókat Kenderesen. A Tiszántúli Szarvasmarhatenyésztők Szövetsége és a Szolnok-vármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület most tartott törzskönyvi bírálókat a Kormányzó Úr Öfelméltósága kenderesi gazdaságában. A bírálóbizottság örömmel állapította meg, hogy a kenderesi tenyésztés a takarmányozási nehézségek és a rendkívüli viszonyok ellenére szépen fejlődik és előre látható, hogy a nagy áldozatkészséggel Svájc-ból behozott kítőnő törzsbikák, valamint tehénok utódaiból a Tiszántúlnak egyik legjobb törzstenyésztése fog kialakulni. A kítőnő svájci „Waldmann” bika után mezőhegyesi tehénektől származó, az alkalommal elbíralt fiatal, nemes és kítőnő fajtajellegű tehén mellett hasonlóképpen tetszést arattak a jelenlegi, Hofer Christian hírneves erlenbachi tenyésztőtől vásárolt „Rektor” törzsbika után származó erőteljesen fejlett ivadékok. A kenderesi bírálókat követően a bizottság a karagyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola tehenésztében tartott bírálókat. Ez a tehenésztés az országos tejelési és tenyésztési díjazásokon az utóbbi években a céltudatos és következetes tenyésztési munka következményeként ismételtelen kiemelkedő eredményeket mutatott fel. A kítőnőn fejlett, erős, egészséges, az alföldi viszonyokhoz kiválóan alkalmazkodott, nagyszerű tejelési eredményeket felmutató tehénállományt értékesen egészítik ki a most törzskönyvbe vett, első borjuzás után nagyon jól tehozamú saját nevelésű tehén. A tehenésztetnek kiemelkedő értékű egyede az „Almás” nevű A—I/II. külemű osztályzatú elit-tehén, amelynek 8 laktációja együttes tehozama meghaladja az 57.000 kg-ot és 7 bikaborjút mind tenyésztésre nevelték fel. Ez a tehenésztet hivatott arra, hogy az Alföld tarka szarvasmarhatenyésztésének fejlesztése érdekében minél több apaállatot nevelhessen és hogy ennek a feladatnak eleget tehessen, ehhez még a jelenleginél is jobb törzsbikára lenne szüksége. A bizottság végül Karag város népies szarvasmarhaállományában tartott alapbírálókat, amelyek során néhány törekvő gazda gondosan ápolt, egészséges szervezettel és jól tejelő tehénét vette törzskönyvbe. A továbbfejledéshez elengedhetlenül szükséges, hogy a város és a legeltetési társulat bikatartási viszonyait jelentősen megjavítsák. A bírálókon résztvett Szilassy István kerületi m. kir. gazdasági főfelügyelő, Polgár Béla földbirtokos, a szarvasmarhatenyésztő egyesület alelnöke, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési ügyosztálya részéről Kerék József dr. m. kir. gazdasági felügyelő, Herodek Sándor dr., az OMGE és az OTB titkára, Pádecsek András szövetségi igazgató és Szalay György dr. mezőgazdasági kamarai titkár, a kenderesi gazdaság részéről Förszter József főintéző és a karagyi szakiskola részéről Vantsay Sándor igazgató.

A XIV. tejjgazdasági ellenőri tanfolyam vizsgálja Keszthelyen. A tejelésellenőrzés és törzskönyvelés örvendetes állandó fejlődése, valamint az ország területének fokozatos megnagyobbodása a szakképzett tejjgazdasági ellenőri személyzet létszámának állandó pótlását, illetve növelését teszi szükségessé. Ezért az érdekelt tenyésztő szervezetek felkérésére a m. kir. földművelésügyi miniszter ez évben már a második, a tanfolyamok sorozatában pedig a tizenegyedik háromnapos tanfolyamot rendezte a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémián. A tanári kar, valamint a m. kir. földművelésügyi minisztérium és a tenyésztő szervezetek részéről kiküldött előadók által tartott előadásokon és gyakorlatokon 35 mezőgazdasági szakiskolát végzett, vagy ennél magasabb fokú előképzettséget nyert hallgató vett részt. Az október 30-án megtartott záróvizsgán a hallgatók szorgalmas munkájukról és így szerzett szaktudásukról szép bizonyosságot tettek. A vizsgán a földművelésügyi miniszter képviselőjében megjelent Köny József m. kir. kerületi gazdasági főfelügyelő, elismeréssel emlékezett meg az előadók eredményes munkájáról és a tanulók

szép előmeneteléről, az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőjében megjelent Herodek Sándor dr. titkár az állattenyésztő és tejelésellenőrző szervezetek nevében mondott köszönetet a földművelésügyi miniszternek a tanfolyam megrendezéséért és a képesített ellenőröket lelkiismeretes, jó munkára hívta fel. Ott voltak még a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési, tejjgazdasági és szakoktatási ügyosztályának, valamint a tenyésztő szervezeteknek a képviselői és a tanfolyam előadói Hauser János dr. gazdasági akadémiai igazgatóval és Berke Péter dr. tanfolyamvezető akadémiai tanárral az élükön.

Lódíjazás Encsen és Nagydán. Az Abaúj-Torna-vármegyei Gazdasági Egyesület, az Abaúj-Torna-vármegyei Lótenyésztő Bizottsággal karöltve október 27-én rendezte tenyészkanca- és kancacsikó-díjazását Encsen és Nagydán. A díjazáson megjelent a földművelésügyi miniszter képviselőjében Kiss Árpád százados, a perbenyiki mentelcyp parancsnoka, Patay Sámuel dr., Abaúj-Torna vármegye főispánja, Farkasfalvi Farkas Géza felsőházi tag, a vármegyei Lótenyésztő Bizottság elnöke, Lichtenstein Imre, a Tiszáninneni Lótenyésztő Egyesület ügyvezető igazgatója, Gellén Aladár, a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara h. igazgatója, a gazdasági egyesület részéről Schell Péter báró ügyvezető-elnök, Dobozy István alelnök, Czirbesz József titkár és nagyszámú gazda. Bár az időjárás rendkívül kedvezőtlen volt, a díjazások sikerét alig befolyásolta, mert a díjazásokra 31 községből összesen 142 nevezés történt. A díjazó-bizottság tenyészkancaik részére 45, 3 éves csikók részére 13, 2 éves csikók részére 16 és 1 éves csikók részére 19 díjat osztott ki 1330—P értékben. Schell Péterné báróné tenyészkancajának a bizottság a földművelésügyi miniszter oklevelét ítélte oda. Az encsi bírálalon első díjat nyertek: a félvér tenyészkancaik csoportjában Gőz Károly, a lippizai tenyészkancaik csoportjában Halász Imre, a 3 éves kancacsikók csoportjában Oláh János, a 2 éves kancacsikók csoportjában Kovács József, az 1 éves kancacsikók csoportjában ifj. Nagy Károly lova. A Nagydán tartott díjazáson első díjat nyert: Rimán József félvér tenyészkancaja, Szitás Gyula 3 éves kancacsikója, Vajangi István 2 éves kancacsikója és Gyurcsó Elek 1 éves kancacsikója. Az Encsre felhajtott tenyészkanca- és csikóállomány kiváló minőségű volt, Nagydán a tenyészkancaanyag még sok követelményt hiány maga után, de a csikóállomány már örvendetes haladást mutat. Abaúj-Torna vármegyei lótenyésztő gazdái a díjazásokon tanúságát adták annak, hogy eredményes tenyésztőmunkát végeznek.

A Sopronvármegyei Lótenyésztő Egyesület november 12-én, kedden délelőtt 1/2 órákor Sopronban, a vármegye-háza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Határozatképesség megállapítása, jegyzőkönyvhiteljesítők kiküldése. 3. Határozat a Lótenyésztő Egyesületnek a megalakuló vármegyei állattenyésztő egyesületbe való beolvadásáról, az igazgatóválasztmány javaslata alapján az ügyvezető-igazgatónak állásáról való lemondásával kapcsolatban. 4. Jelentés a folyamatban levő vármegyei lótenyésztésről a Központi Lótenyésztő Bizottság működése alapján és az ezzel összefüggő kérdésekben határozat. 5. Jelentés az 1941. évi fedezetési állomások felállításáról, javaslat egyesületi állomások vásárlására és egyesületi fedeztetési állomások felállítására. 6. Indítványok.

A Veszprémvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület november 13-án, szerdán délelőtt 10 órákor tartja igazgatóválasztmányi és közgyűlését Veszprémben, a vármegye-házán. Az igazgatóválasztmányi gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó, határozatképesség megállapítása, jegyzőkönyvhiteljesítők felkérése. 2. Beszámoló az egyesület 1938/39. üzemi évi működéséről. (Vándordíj megtétele.) 3. Költségvetési számadás előterjesztése. 4. Határozathozatal állattenyésztő egyesülettel való átalakulás tárgyában. 5. A „Veszprémvármegyei Állattenyésztő Egyesület” alapszabályainak megalkotása. 6. Illetmény és kérvényügyek. 7. Folyó ügyek. 8. Javaslatok, indítványok. 9. Elnöki zárás. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó, határozatképesség megállapítása, jegyzőkönyvhiteljesítők felkérése. 2—8. Az igazgatóválasztmány tárgysorozata. 9. A számvizsgáló bizottság jelentése. 10. Számvizsgáló bizottsági elnök, két rendes és két póttag választása. 11. Pénztári ellenőr választása. 12. Elnöki zárás.

A cukorrépatermelők cukorjárafordósága. A termelői cukorjárafordóság az igénybevétel alól teljesen mentesítve volt, úgy azonban, hogy a kiadott cukor mennyiségét a cukorjegyek szétosztása szempontjából számításba kellett venni és a termelők részére mindaddig nem volt szabad cukorjegyet kiadni, amíg a termelői cukor a fejadagok szerint számítva, a termelői cukorszükségletét kielégítette. A m. kir. földművelésügyi miniszter a Magyar Cukorrépatermelők Országos Szövetségéhez intézett 205.900/1940. IX. A. főoszt. 2. ü.-o. sz. alatt intézett leiratában közölte, hogy figyelemmel annak fontosságára, hogy

az új termelésű cukorrépa minél nagyobb mennyiségben fordíttassék cukortermelési célokra, a termelői cukorjárafordóságnak további kedvezményeket kíván biztosítani. A termelői cukorjárafordóságot az új kampányban ugyanúgy kell kiadni, mint az ideai kampányban, azonban a kiadott cukor mennyiségét a jövőben a hatóságok nem fogják a termelők terhére nyilvántartani és ők a megfelelő jegymennyiséget nem fogják elvonni. Jövőben a kiadott termelői cukorjárafordóságról a cukorgyárak nem a közösi előjárásokat értesítik, hanem a m. kir. földművelésügyi miniszter és a m. kir. pénzügyminiszter cukor-elosztó kirendeltségét (Budapest, V., Akadémia-ut. 1. szám). A termelői cukor kiutalása a jövőben is szállítási igazolvánnyal történik, de intézkedés történt, hogy a szükséges szállítási igazolványok a lehető legrövidebb időn belül a cukorgyári ellenőrzésnél rendelkezésre álljanak. Felhatalmazta a m. kir. földművelésügyi miniszter a cukorgyárakat arra, hogy az új cukorkampányban kiadásra kerülő termelői cukorjárafordóság terhére minden 100 q cukorrépa után 2 kg cukrot, mint előleget, a termelőknél már most kiadhassanak, de a kiadott előleget az egész termelői cukorjárafordóságból annakidején levonásba kell hozni. A cukorrépatermelőket felhatalmazza a m. kir. földművelésügyi miniszter arra, hogy a részükre kiadott termelői cukorjárafordóságot a termelésben és begyűjtésben résztvevő alkalmazottak és munkások között szétoszthassák. A munkások között szétosztott termelői cukrot a munkások cukorjegyeinek kiosztásánál szintén nem kell figyelembe venni.

Állatatrakodó épít Hégyeshalomnál. A földművelésügyi minisztérium és a Külkereskedelmi Hivatal német hivatalos körökkel folytatott tárgyalása eredményeként, Németország hajlandóan mutatkozott a szarvasmarhakivitel lebonyolításának eddigi rendszerét megváltoztatni és beleegyezett abba, hogy a Magyarországból irányuló hízott marhaszállítmányokat ne az egyes fogyasztó állomásokon, hanem a magyar határállomáson vegyék át. A tárgyalások után a kormány rövidesen megkezdte a hegyeshalmi állomáson egy nagy befogadóképességű állatatrakodó építését. A határállomásra érkező állatokat ugyanis ott fogják német vagonokba átrakni. Ugyanott történik majd az állatok minőségi-osztályozása is. Az állatatrakodó felépítésére 650.000 pengőt irányoztak elő. Az építkezés már nagy erővel folyik, úgyhogy rövid időn belül az épület átadható lesz rendeltetésének. A hegyeshalmi állatatrakodó felépítése után a Jugoszlávia és Románia Németország felé irányuló kivitele is Hégyeshalomnál kerülne átadásra. A kormány gyors és hathatós intézkedése a hegyeshalmi állatatrakodó építésével nagy gazdasági értéket és előnyt fog biztosítani az állatkereskedelem részére.

Versenybírálati hírdetmények. A Kir. Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem gazdasági igazgatósága az élelmiszeri osztály által ellátott intézetek részére szükséges élelmiszerek szállítására nyilvános versenybírálatot hirdet. A szállítás megkezdésének ideje 1941. január 1. A különböző élelmiszeri cikkekre külön-külön is lehet ajánlatot tenni. Az ajánlatokat a megrendelő hivatalnál (Budapest, VIII., Üllői út 26—28.) 1940. november 6-án délelőtt 9 óráig kell benyújtani. A versenybírálati hírdetmények a fenti hivatalnál naponta délelőtt 9 és 12 óra között beszerezhetők. — A MÁV Betegségi Biztosító Intézet 85.383/1940. sz. a nyilvános versenybírálatot hirdet a VI., Podmaniczky-ut. 111—119. sz. alatt levő Horthy Miklós MÁV kórház és központi rendelő részére szükséges termény, fűszer, gyarmatarúk és italok szállítására. A szállítás megkezdésének ideje 1941. január 1. Az ajánlatok megtételére szolgáló úrlapok és szállítási feltételek a MÁV Igazgatósága A. IV. osztályában (VI., Andrássy-út 83. sz. 5. ajtó) vehetők át.

NYILTTÉR.

(E zovásban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

SERTÉS HÍMLŐELLENES OLTÓANYAG

Termelői és forgalmazóhozza
DR. PÉCSI DANI ÉS ISTVÁN
oltóanyagtermelői Intézet
BUDAPEST, IX., LONYAI-Ú. 12.
Telefonszám: 185-513

A Gazdák Biztosító Szövetkezete nem öncél, hanem eszköz a gazdatársadalom kezében, biztosítási érdekeinek védelmében. Kartelen kívül (Tűz-, jég-, állat-, élet- stb. biztosítás.)

19-40, Sörpápa 24-35, pa. 68 kg-os 22-70, 20-70, közepmínőségű, november hónap Budapesti paritásán

Dizsóny árjegyzése, 100 kg-kint, Budapest, legalább 60 44-63-45-63, Ogs. 35-60-36-60, barna

Magyar Mezőgazdák 1940 október 31. Búzakorpa 17-15, pogácsa 20-50, tökpogácsa 16-50,

R-T. jelentése, tokon vagy Fonyó

A Budapesti Áru- 30. Az árak budapesti, 100 kg-kint, szállítandó árúval 4-50-38, egyh. borsó sterilizált nagy, 40-20, bab* fehér nyéki állomásokról 40-20, fehér felsőmagyarországi nyers, aranlás* 170-190, 43-47, 78-83, csilfinom búzakorpa, búzaliszt zsakos ényleges ügyetek, paritásán 237-50, ban 240-... Csillogember hora 26-... illomás, november más 24-50, Lohere 80-... 50 q fehér 20 q minta szerint,

Szövetkezetek magyarpac árbeszámolóját befolyásolták, ami nyilvánult meg és tohára jegyzése kínálata csekély, irányzata szállár-nyezetés lehetősége a hivatalosan forgalom csendes árak helyét, vidéki mint: köles, fehér les, egyéb 35-50, lucerna, nyers, 240-... bíborhere tavaszi búkkány csillagfűrt, fehér, kormánybiztoság sterilizált 50-20, pengyabab, kézzel ab 41-20, lencse, szemű, sterilizált peng.

Árak. (Budapest) A jöszfévárosi jegyzett nagy-10-70, lucerna 1-70, zabosbűk-1-70, tavaszi szalma 4-70 P kg-kint.

Keszővárosi vásár-9. Árak méter-9-69, IIIa maszéna 10-... ki takarmányból

Keszővárosi vásár- megfajtott vágó- Ia 64, IIa 40, Ia 41, IIa 157, darab. A vásár- aradt 14 darab, 7 szarvasmarha esési áron. Ár- 0-64, tarka 0-78, ökör, 78, ökör, tarka 0-86, tehén, Ia 1-02-1-10, 71, bivally, 1-05, kicson- kint.

Városi vásár- 262 darab adata élenk volt. Ia 1-10-1-20,

Tenyészmarhák és jármosok. (A Magyar Mezőgazdák Állattérképítő R-T. jelentése.) 1940 október 30. Ia belföldi jármosok és beállítani való tinó (tarka) 580-650 kg-os -90-95, Ia belföldi jármosok és beállítani való tinó 480-550 kg-os -85-90, Ia belföldi jármosok és beállítani való tinó (fehér) -85-90, 1 1/2 éves tenyészűsű -95-1-05, 1 1/2 éves tinó -85-90, fiatal hasas és friss fejős tehén 1-10-1-15 pengő.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Sertéslepelének jelentése.) 1940 október 31. A csütörtöki ferencvárosi nyíll és zart vásárra a felhajtás 691 volt. Nagyon élénk irányzat mellett a következő árakat jegyezték: prima urasági 160 kg felett 1-60, másodrendű urasági 140 kg felett 1-54, prima szedett 110 kg felett 1-52, másodrendű szedett 100 kg felett 1-48, könnyű 1-42, prima öreg 170 kg felett 1-48, másodrendű öreg 170 kg alatt 1-42, angol sonkasüldő, prima 1-52, angol tökesertés 1-52, hús 2-04, zsír 2-14, szalonna 2-04, szalámihús 2-14, hasított félsertés 2-05, beállítani való soványsertés 50-60 kg-os súlyban 1-55-1-65 P kg-kint.

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) Az október 31-én tartott heti lóvásáron a forgalom lanyha volt. Felhajtottak 580, eladtak 279 darabot. Árak: könnyebb kicsiló (hintós és jukker stb.) 700-... igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 550-950, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 350-500, alárendelt minőségű 16 90-340, vágó 60-340 pengő darabonként. Fővárosi vágóra 39, vidéki vágóra 63 darabot vásároltak.

Vidéki állatvásárok. (Az OMGE Ártudósító osztályának jelentése.) A vásárok lefolyása általában lanyhuló irányzatot mutat, az árak alakulása is egyenetlen. Jeleintésünk a következők. (Az árak után zárójelben közöljük a felhajtott mennyiségeket.) Erdőtelek (Heves megye) október 15.: Ökör 80-85 (20) fillér kg-kint, tehén 250-400 (250), növekedmarha 100-250 (300), választott borjú 50-60, beállítani való süldő 60-70, könnyű igásló 360-450 P darabonként. Kunszentmiklós (Pest megye) október 21.: Ökör 300-500 (120), tehén 200-480 (340), növekedmarha 150-300 (150), választott borjú 60-80 (60), könnyű igásló 250-400 (220), juh 18-20 (450), bárány 6-8 (60), pengő darabonként. Választott borjú 70-90, juh 40-45 fillér kg-kint. A vásár irányzata lanyhuló volt. Vél (Fejér megye) október 21.: Ökör 70-100, tehén 90-105, növekedmarha 85-100, választott borjú 80-85, beállítani való süldő 120-160, választott malac 200-240, juh 80-84, bárány 85 fillér kg-kint. Könnyű igásló 500-800, nehéz igásló 600-1000 pengő darabonként. A szarvasmarha- és a sertésvásár elmaradt. Heves (Heves megye) október 21.: Igásokör 90, tehén 90, növekedmarha 70, választott borjú 90, beállítani való süldő 130, választott malac 170 fillér kg-kint. Könnyű igásló 400, nehéz igásló 600 pengő darabonként. A felhajtás gyenge volt. Kapuvár (Sopron megye) október 21.: Ökör 82, választott borjú 80 fillér kg-kint. Választott malac 12-15 pengő darabonként. Miskolc (Borsod megye) október 24.: Igásokör 90, tehén 90, növekedmarha 85, beállítani való süldő 140-160 fillér kg-kint. Könnyű igásló 300-400, nehéz igásló 500 pengő darabonként. A vásár lefolyása élénk volt, az árak emelkedtek. Nemesud (Somogy megye) október 24.: Ökör 85-90 (120), tehén 70-80 (200), növekedmarha 85-90 (160), választott borjú 90-95 (40) fillér kg-kint. Könnyű igásló 200-500 (114), nehéz igásló 300-700 (200) pengő darabonként. A felhajtás gyenge, az irányzat lanyha volt.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelen és a vásárcsarnokokban 1940 október 21-től 26-ig jegyzett árak aranypengőben: Teljes tej (kicsinyben) literje -34, pasztörözött tej (palackban) kicsinyben, literje -42, tejföl 1-10-1-40, teavaj (tömb) kg-ja édes tejszínből készült (kicsinyben) 4-50, pasztörözött tejszínből készült (kicsinyben) 4-90, államilag márkázott teavaj (10 kg-os csomagban) kicsinyben -53, tehéntúró kg-ja 1-140, juhtúró kg-ja 2-10-2-20, juhsajt (kicsinyben) kg-ja 2-80-3-20, trappistasajt (kicsinyben) kg-ja 2-60-3-20, emmentáli sajt kg-ja 3-20. A forgalom közepes, az árak emelkedtek.

Tej- és vajpiaci zsemle. Hazánkban az október 27-ig tartó héten a tejtermelés a megelőző héthez viszonyítva 2%-kal emelkedett, a múlt év megfelelő héthez képest még mindig kb. 20%-kal kevesebb: Budapest tejfogyasztása is emelkedett 2%-kal, de némely vállalat még mindig csak kb. 20% levonással szolgáltat ki tejet. Az áremelés óta a vaj iránti kereslet kissé csökkent, de a kereslet még mindig kb. 25%-ban kielégítetlen. Spájében a nagy batyuzás miatt október 11-én a nagykereskedők beszüntették a vaj kiszállítását. A dán vajpiaci a küszöbönálló racionalizálás hírére megnyugodott. Norvégiában raktározzák a margarint gyártására szükséges nyersanyagokat. Bulgáriában a vajkészleteket be kell jelenteni. Hollandiában a vajtermelés erősen emelkedett. A kivitel Németországba továbbra is jelentékeny. A belfogyasztás kielégítésére felszabadították a hűtőházi vajkészletek 60%-át. Olaszországban a vajpiaci változatlan.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelen és a vásárcsarnokokban 1940 október 21-től 26-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben. Elő baromfi: Csirke rántani való 1-90-2-35, sütni való 1-70-2-20, tyúk 1-70-1-90, ruca, hizott 1-90-2-20, liba, hizott 1-90-2-30, pulyka 1-50-1-90. Leölt baromfi: Tyúk Ia 1-80-2-30, IIa 1-60-2-20, csirke, friss vágású, hizalt, Ia 2-50-3-10, IIa 1-60-2-50, szedett Ia 2-20-2-60, IIa 1-40-1-80, ruca, hizott Ia 1-90-2-20, IIa 1-40-2-20, liba, hizott Ia 1-90-2-25, IIa 1-60-2-20, libamáj, kicsinyben, nagy 6-8-8, kacs 4-6-6. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. Tojás kg-ja vidéki (batyús), kicsinyben 2-70-2-90, ládaárú, eredeti 2-60, ládaárú, kiolvasva 2-70. A tojásforgalom közepes, az árak emelkedtek.

Juhgomolya. Az OMTK a kelően érett és szikkadt teljes juhtejből készült juhgomolya kilogrammjáért helyt, Budapest-Kelenföldi pályaudvar, vagy helyt, Budapest-Józsefvárosi pályaudvar 1-70 pengőt fizet a termelőnek.

Különlétek.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelen és a vásárcsarnokokban 1940 október 21-től 26-ig jegyzett árak g-kint, aranypengőben. Zöldség: Karotta, nagy 13-16, sárgarépa, Ia 10-14, IIa 9-12, petrezselyem, Ia 16-32, zöldséjével (100 csomó), Ia 8-20, IIa 6-12, zeller (100 csomó) zöldséjével 14-80, (100 darab) 5-20, karalábé 5-12, zöldséjével (100 darab) 2-6, karfiol levéllel 10-25, tisztított, Ia 18-40, IIa 12-32, vöröshagyma, makó 24-38, közönséges, Ia 15-36, csemege hagyma, kék 16-20, fokhagyma, Ia 48-90, IIa 35-75, cékla, Ia 10-16, IIa 6-12, fejes káposzta, Ia 8-10, IIa 6-8, kelkáposzta, Ia 6-12, IIa 5-8, kelbimbó 80-110, vörös káposzta 12-20, fejes saláta (100 fej) 2-10, torma, nagy, nemestett, Ia 160-180, IIa 80-120, erős 40-60, burgonya, Gálbaba 11-10, nyári rózsza 11-60, ősi rózsza 10-80, Ella 9-50, Krüger 8-15, Wohltmann 8-70, champignon gomba, Ia 300-340, IIa 220-320, fekete retek 12-20, zöldpaprika, apró, hegyes 12-26, nagy tölteni való, fehér 20-65, nagy tölteni való zöld 16-60, paradicsompaprika, piros 40-90, tők (főzni való), Ia 10-14, IIa 8-12, sütt tők 10-14, paradicsom 12-35, vajbáb, hüvelyes 30-100, kifejteti való 24-50, kifejtett nyers bab 65-75, zöldborsó, hüvelyes 20-85, zöld kukorica (100 cső) 2-50-7-50, sóska 20-40, paraj, tisztított 14-30. A forgalom közepes, az árak emelkedtek. Gyümölcs: Alma, elsőrendű nemes fajta, Ia 80-160, IIa 65-80, másodrendű nemesfajta, Ia 70-95, másodrendű nemesfajta, IIa 65-70, közönséges, válogatott, Ia 60-70, IIa 50-60, körte, elsőrendű nemes fajta, Ia 130-200, IIa 100-130, másodrendű nemesfajta, Ia 100-140, IIa 80-120, közönséges, válogatott, Ia 70-100, IIa 50-80, naspolya 50-100, gesztenye, nagy 35-50, apró 30-35, szilva, magvavaló, kék 72-90, szőlő, csemege, Ia 125-200, IIa 110-160, közönséges 50-130, fekete 48-70. A forgalom közepes, az árak emelkedtek.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelen és a vásárcsarnokokban, 1940 október 21-től 26-ig jegyzett árak aranypengőben (nagyban) kilogrammonként. Paprika, csemege édesnemes 4-10-4-20, édesnemes 3-70-3-80, félédes gulyás 3-10-3-20, rózsza 2-30-2-80, erős 1-40-1-50. Méz, pergetett 2-40 P (kicsinyben) kg-kint.

Budapesti vadpiac. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1940 október 22-én és 25-én jegyzett árak kg-kint, aranypengőben (kicsinyben): szarvascomb 2-20-3-30, őzcomb 2-80-3-50, vaddisznócomb 2-40, fácán (darabja) 3-20-3-50.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelen 1940 október 21-től 26-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben: ponty, élő, nagyság szerint 1-50-2-50, jegelt, nagyság szerint -90-2-20, harsas, élő, nagyság szerint 2-80-3-50, jegelt, nagyság szerint 2-20-3-60.

Borpiac. (A Magyar Szőlőgazdák Országos Borértékelési Szövetkezetének jelentése.) 1940 október 30. A borpiac változatlanul szilárd, annak ellenére, hogy a kereskedelemnek egy része a vásárlásoktól tartózkodik. A piacon olyan teljesen légből kapott híreket is terjesztenek, amelyek szerint a jelenlegi termelői borárakat a kormány importtal akarja leszorítani. Ezeknek a híreknek semmi alapjuk nincs és éppen ezért a termelők, akiknek boruk van, az eladástól tartózkodnak és jobb árakat remélnek. A szüret általában befejeződött. Az utolsó napok esős időjárása a direkttermék szüretét késlelteti, de rövidesen ez is befejeződik. Az eső következtében a még le nem szüretelt szőlő minősége romlik. Kivételünk nincs.

Szesz. A szeszgyedáruságnál a forgalomban az összes szeszféleségekben e héten is igen élénk volt és az árak nem változtak.

Gyümölcs-pálinka. A gyümölcs-pálinkapiacra a forgalom valamivel csendesebb és a forgalomba került tételreket változatlan tartott árakon helyezték el. A törkölypálinka 5-40-5-50, a seprőpálinka 5-40-5-50, a borbélypálinka 6-20, az eperpálinka 6-70-7-80, a borakpálinka 7-50-8-80, a borpiac, alacsonyfokú 10-50-11-80 P-ig terjedő áron kelt el + 4% forgalmi adó. Borpiacot átvinnélási éleokra 8-80-8-50 pengő. Az árak 10,000 literfokonként III. táblázat szerint értendők.

Országos állatvásárok. 1940 november 4-től november 10-ig. Nem egyszer megtörténik, hogy valamely vásárt különféle okok miatt nem tartják meg. Ajánlatos említenünk az illető község előjáróságához írott választos kérdést intézni, hogy tartanak-e vásárt és hogy állatfelhajtás lesz-e? November 4-én: Alattyan, Baktalórántháza, Balassagyarmat, Balony, Dény, Eger, Emőd, Esztergom (2 nap), Feled, Gödre, Győrasszonyfa, Hatvan, Ipolytölgy, Izsák, Kadarkút, Kenderes, Komáromváros, Léva, Mernye, Munkács (2 nap), Mezőtúr, Nagykapornak, Nagysurány, Óriszentpéter, Pécs, Pereszény, Perkáta, Poroszló, Rakamaz, Sátoraljaújhegy, Szeged (sertés-vásár), Szil, Szolnok, Tass, Tolma, Újkécske, Ungvár, Veszprém, November 5-én: Alsóság, Attala, Balassagyarmat, Bilke, Darány, Dumaszekcső, Göresény, Hőgyész (csak bonyhádi marhav.), Iván, Karmacs, Kerkaszentmiklós, Kővágóóros, Marcali, Mike, Miskolc (3 nap, havivásár), Nagykanizsa, Sármellék, Sátoraljaújhegy, Simontornya, Szeged, Szikszó (marha és lóvásár), Tata, Tiszaluc, Vágfarkasd, Zalalövő. November 6-án: Alberti, Heves, Kaba, Kaposvár, Lébény, Lénárdaróc, Mezőkovácsháza, Nagybocksó, Nagykapos, Nagymagyar, Velence, Vértesacs, November 7-én: Balatonfőkajár, Dolha, Encs, Ipolyhidvég, Lővő, Magyarószeg, Marcali, Melykút, Nagypécsely, Onód, Putnok, Rábapatona, Tabajd, Tiszafüred, November 8-án: Buj (sertés-vásár). November 9-én: Kiskunmajsza, November 10-én: Abaújszánta, Abádszalók, Jászvásár, Királyháza, Kunszentmárton, Szabad- szállás, Szikszó, Vasvár.

BELVÁROSI PENSIO. Tisztelt: ca. Mátyás E-né, Budapest, IV. Veres Pálné-utca 16., télelelet, Apponyi-térnél. Telefon: 383-565. Zárójelű írás, hideg-melleg folyóvíz. Díjtés konyha la. Úr társaság. 5408

Kertészüveg üvegtetőcserép. drótheleteres üveg, padlás és istálló megvilágításához. Ifj. Weiss Gyula. Budapest, V., Vadász-utca 29. szám. Telefon: 110-114. 2435. „Üvegház”

Dió- és nyárfarönköt magas áron veszünk, szőlőkarót, taipfát, bográrfát, tűzfát előnyös árban szállítunk. Löwy Sándor és József fatermelő. Budapest, V., Szent István-körút 15. Telefon: 118-317. 5467

Ifj. KOVÁCSNAY ISTVÁN okl. gazda felvásárlásra jogosított terménynagykereskedő Budapest, V., Széchenyi-u. 1. Összes gabonaneműek legelőnyösebb vétele, eladása, tárolás, előlegfolyósítás. Antiricin-erőtakaróanyag vezetőképviselete. Honvédkincstári bizomány. Távirati cím: Kován, Budapest. Telefonok: 128-097, 118-593. 5465

Biztosítson a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél. Magyar agrárintézet. Kartelen kívül. (Tűz, jég, állat-, élet- stb. biztosítás.)

Szabadalmazott „Mátyás”-zúzó. legmodernebb egyetemes őrli-, szártepő- és silótológépek. Üzemközhöz cserélhető szitákkal és metszőkésekkkel. Alacsony fordulatszám. Gróf ZELENSKI RÓBERT Gépgyár kft. Pestszentkereszt, Mikszáth-utca 18. 4556. Tel.: 147-212, 347-566

Kishirdetési ár: Minden szó egyzeti beiktatása 8 fillér, vasárnaponként 16 fillér. A legkisebb hirdetési díj 1 pengő. Állás kereséseknek 50% engedmény, legkisebb hirdetési díj 50 fillér.

KISHIRDETÉSEK

A hirdetési díjak - a 3%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett - előre fizetendők

Beltartó állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy birtok címének állásfoglalás közzétételével lehet közzé tenni. Csak választásvevőket illetően a választásunk... Hirdetéseink zárlata csütörtök délelőtt.

Új és használt gépek:

ERŐSZERKEZETEK: 4-vasúti mélyszántó-vasúti tarlókaszó-ékek, 1000 literes boronák... 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573

Ha könnyűszerrel sok vizet akar, vásárolja a **Mezőgazdák zuhatagkútját**

Rozsdamentes kivitelben is kapható.

Régebben vásárolt zuhatag-kutakhoz alkatrészeket szállítunk.

Ar-jegyzéket és alkatrészárjegyzéket küld;

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

Szántóképes traktorok
20, 26, 32 Hp nagyságban.
Traktorekék Cséplőgépek

SIMON GYULA, Budapest. Iroda: Pozsony-út 52. Baktár: Váci-út 116.
5475

Neo-Akko D-vitamin állattápszert

biztosítja a csontozat erőteljes fejlődését. Fokozza a szervezet ellenállóképességét és ezzel növeli a súlyfelvételt.

5422

Gyártja: **Vitamin Laboratorium**
BUDAPEST, R. RETEK-UTCA 3.

ISTÁLLÓJA
száraz, páramentes, szagtalan a szabadalmazott motornélküli AUTOVENTOR folytonszelező alkalmazásával

Malacfiasztatóknál nélkülözhetetlen

VADAS MIHÁLY okl. mérnök
hűtő- és szellőzőberendezések vállalata
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. Tel.: 420-384

Országosan törzskönyvezett 33 darab magyar gulyabeli tehér és 3 darab magyar gulyabeli bika **továbbtenyésztés** céljára eladó.

Érdeklődők forduljanak 5481
Gróf Wenckheim Lajos uradalmi főintézőséghez
Doboz, Békés m. Telefon: Doboz 5

A tej és tejtermékek írta: Gratz Ottó. 167 képpel, 612 oldal. Ára 15 P. Kapható: "Pátria" r.-t. könyv-osztálya, Bpest, IX., Üllői-út 25. szám

Nagyfőkés társat keresek

a Mefhosz országos filmötletpályázat győztes munkáinak megfilmesítéséhez.

Kizárólagos megbízott: 5480

ÁGOTAI KÁROLY
filmgyártó és filmkölcsozónő cég
Budapest, VI., Andrásy-út 28. sz.

Hirdessen lapunkban, biztos eredmény!

Minden birtok- és gazdasági ügyben:

Gazdasági szakértelemmel és gyakorlati tapasztalatokkal szolgál és segít:

Tokaji Nagy László okl. gazda, volt alap. urad. jószágigazgató. **Budapest, II., Retek-u. 30. sz., fsz. I. a.** (11-4 órák között) Levélileg is! 5478

Pettendi Aranyözön tengerit
1940. évben termelő gazdaságok címét kéri

utántermés előnyös értékesítése és elszaporító szerződése (kb. 1500 kat. hold) kötése céljából

MECSER ENDRE
növénynevelő gazdasága
PETTEND, Fejér megye.
Dunamenti birtokok előnyben. 5482

Fejősteheneket, beállítani való tinókat, ökröket, igásökröket szállítok

Sok évi gyakorlat, megbízhatóság

Mint budapesti állatbizományos, vállalom a vágó szarvasmarha, borjú, juh bizományi értékesítését

Vágóállat feladási cím:
vitész BARADLAI ORBÁN
Budapest-Ferencváros vágóállatvásár. Irodacím: Budapest, Budafoki-út 48. sz. Telefon: 258-512 5479

Jugoszláviában legeredményesebben hirdethet az **Állattenyésztés és Mezőgazdaság**

Tierzucht und Landwirtschaft
Stocarstvo i Poljoprivreda

három nyelven megjelenő **mezőgazdasági szaklapban.**
Szerkesztőség: Sombor, Kr. Petra ul. 43. 2064

RÁBA

11 MÁZSÁS ÖNSÚLYA kiválóan alkalmassá teszi szántásra, kultivátorozásra, tárcsázásra és kombinált vetőgépek vontatására.

TRAKTOR ÜZEMBIZTOS GAZDASÁGOS HASZNOTHAJTÓ BERUHÁZÁS!

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR RT

KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12. TEL.: 125-210
Pátria Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám. (Köztelek) — 404922 — Felsőbb vezető: Magyar István

A
M
felad
földm
tendő
melés
a min
ségün
nek. A
sikeré
ben je
mozdít
időben
magya
gondo
tárgya
szerint
összeá
a term
szociá
politik
ügyi a
földm
mel vo
helyez
telmé
A
összege
nyugal
az ösz
hasonl
ha a
pengő
költség
többlet
Ezt
a kitűz
feladat
a földm
melés é
ményes
a meg
tovább
politika
oldására
és ezért
tékeny
ügyi sz
körébe
igénybe
többlet
kat köz
leteire

Magyar
Bud
és
Mai